

Carina i carinski postupci u uvoznom i izvoznom procesu

Prka, Elena

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:670704>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-25**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

**Sveučilište
Sjever**

Završni rad br. 18/LIMKC/2022

Carina i carinski postupci u uvoznom i izvoznom procesu

Elena Prka, 5803/336

Sveučilište Sjever

Preddiplomski stručni studij logistike i održive mobilnosti

Završni rad br. 18/LIMKC/2022

Carina i carinski postupci u uvoznom i izvoznom procesu

Student

Elena Prka, 5803/336

Mentor

Davor Grgurević, dr.sc.

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL	Odjel za logistiku i održivu mobilnost		
STUČNI	preddiplomski stručni studij Logistika i mobilnost Koprivnica		
STUJENIC	Elena Prka	MAJESTROVI	
DATA	14.09.2022.	POLOG	Meunarodno trgovinsko poslovanje
NASLOV RADA	Carina i carinski postupci u uvoznom i izvoznom procesu		
NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU	Customs and customs procedures in the import and export process		
MENTOR	dr.sc. Davor Grgurević	ZVANJE	profesor visoke škole
ČLANOVI PUVJERENSTVA	1. prof.dr.sc. Krešimir Burtak, predsjednik		
	2. dr.sc. Davor Grgurević, član		
	3. doc.dr.sc. Ivana Martinović		
	4. dr.sc. Vesna Sesar, zamjenski član		
	5. _____		

Zadatak završnog rada

BR	18/LIMKO/2022
OPIS	<p>Regulirana međunarodna trgovina jedan je od temeljnih gospodarskih i finansijskih uvjeta za cjelovitost država. Glavna dužnost carine je zaštita od uvoza ilegalnih proizvoda, robe loše kvaliteta i robe koja bi mogla biti opasna za okoliš i javno zdravlje. Carine predstavljaju jedan od najznačajnijih izvora proračunskih prihoda u zemljama u razvoju. E-carina predstavlja značajan, ali ujedno i zamračen sustav institucija i tehnologije koja omogućava svakodnevno poručiva unutar ročne razmjene. Takav sustav jedan je od stupova Eurotske unije koja ima za zadaću omogućiti protok robe, usluga i dobara na svakodnevnoj razini te njezino neometano funkcioniranje.</p> <p>U završnom radu potrebno je:</p> <ul style="list-style-type: none">- objasniti temeljne pojmove koji se koriste u carinskom poslovanju- opisati potrebnu carinsku dokumentaciju- objasniti ulogu carinskih službi u RH- objasniti ulogu uvoza i izvoza u razvoju gospodarstva RH- objasniti kroz primjer postupak izvoza i uvoza neke robe iz i u RH- objasniti ulogu e-carine u samom poslovanju carinskih službi

APJEKAT BRUKAN

POTPIS MENTORA

SVEUČILIŠTE
SJEVER

Predgovor

Zahvaljujem mentoru Davoru Grgureviću koji mi je pomogao prilikom izrade ovog završnog rada, zalaganju i pomoći koja mi je bila potrebna da prevladam prepreke koje su se našle na putu izrade završnog rada, te naposljetku kako bi mogao biti potpun. Hvala i na podršci obitelji, prijatelja i znanaca koji su obilježili proces nastajanja ovog završnog rada.

Sažetak

Logistički postupci koji su sve uobičajeniji u svakodnevnom životu mogu se optimalno planirati kako bi se ostvario veći profit i sigurniji položaj na tržištu. Regulirana međunarodna trgovina jedan je od temeljnih gospodarskih i financijskih uvjeta za cjelovitost države. Određuje ga komplicirana mreža pravila, procesa i zadataka poznatih kao carinjenje. Glavna dužnost carine je zaštita od uvoza ilegalnih proizvoda, robe loše kvalitete i robe koja bi mogla biti opasna za okoliš i javno zdravlje. Carine predstavljaju jedan od najznačajnijih izvora proračunskih prihoda u zemljama u razvoju, ali u bogatim zemljama čine samo manji dio. Ključno je razumjeti temeljne pojmove koji se koriste u carinskom poslovanju kao i potrebnu carinsku dokumentaciju kako bi se artikli pravilno ocarinili. Cilj carinskih službi je olakšati trgovinu ubrzanjem i pojednostavljenjem kretanja robe i ljudi. Osim toga, nastoje minimalizirati duljinu carinskih postupaka kako bi imali više vremena za zaustavljanje ilegalne trgovine.

Summary

Logistics procedures that are increasingly common in every day life can be optimally planned in order to achieve higher profits and a more secure position on the market. Regulated international trade is one of the fundamental economic and financial conditions for the integrity of the state. It is determined by a complicated web of rules, processes and tasks known as customs clearance. The main duty of customs is to protect against the importation of illegal products, goods of poor quality and goods that could be dangerous to the environment and public health. Customs duties represent one of the most important sources of budget revenues in developing countries, but in rich countries they make up only a small part. It is crucial to understand the basic terms used in customs business as well as the necessary customs documentation in order to properly clear the items. The goal of customs services is to facilitate trade by speeding up and simplifying the movement of goods and people. In addition, they strive to minimize the length of customs procedures in order to have more time to stop illegal trade.

Popis korištenih kratica

CMR *Convention relative au contrat de transport international de Marchandises par Route*

Konvencija o ugovoru o međunarodnom cestovnom prijevozu robe

EORI *Economic Operator Registration and Identification*

Registracija i identifikacija gospodarskih subjekata

EU *European Union*

Europska unija

RH Republika Hrvatska

JDC Jedinstvena carinska deklaracija

TIR franc. *Transport International par la Rout*

Carinska konvencija o međunarodnom prijevozu robe cestom na osnovi karneta TIR

FEES Polje procjena i pregleda sustava

NCTS Novi kompjutizirani provozní sustav

ECS Ugradbeni računalni sustav

ICS Beskonačne računalne usluge

1. Tablica sadržaja

2.	Uvod.....	8
2.1.	Definiranje problema.....	8
2.2.	Svrha istraživanja	8
2.3.	Cilj završnog rada.....	8
2.4.	Metode istraživanja završnog rada	9
2.5.	Struktura završnog rada.....	9
3.	Međunarodna trgovina	10
4.	Uvoz i izvoz	14
4.1.	Carina	17
4.2.	Povijest carine	19
4.3.	Način carinjenja robe	21
4.4.	Sustav EORI.....	23
4.5.	Struktura EORI broja	26
4.6.	Primjer postupka uvoza na robi pod nazivom crvena paprika za industrijsku preradu	29
4.7.	Primjer postupka izvoza na robi pod nazivom reketi za tenis marke „Scott“	32
4.8.	Povezanost uvoza i izvoza.....	34
4.9.	Analiza robne razmjene Republike Hrvatske sa EU	34
5.	Sustav e-carine	36
5.1.	Sustavi e- Carine	37
5.2.	G2B servis	40
6.	Osnovni poslovni procesi EMCS sustava	43
6.1.	Podnošenje potvrde o primitku	44
6.2.	Upozorenje ili odbijanje e-TD-a	44
6.3.	Podsjetnik o isteku vremena za podnošenje potvrde o primitku	45
6.4.	Postupanje nakon isporuke	46
7.	Zaključak.....	48
8.	Literatura.....	51
	Popis slika	53
	Popis priloga.....	53

2. Uvod

2.1. Definiranje problema

Međunarodna trgovina jedna je od glavnih stavka na globalnom tržištu i odgovorna je za funkcioniranje protoka robe i usluga, prema čemu je važno razumjeti njezinu poziciju u odnosu na sustav carine. Carine su najstariji predmet vanjsko-trgovinske politike i razmjene, bavi se porezima koje država nameće kao mogućnost ulaska prilikom uvoza, izvoza ili tranzita kroz svoj teritorij. E- carina predstavlja značajan, ali ujedno i zamršen sustav institucija i tehnologije koja omogućava svakodnevno ljudima razumijevanje pojmova unutar robne razmjene. Takav sustav jedan je od stupova Europske unije koja ima za zadaću omogućiti protok robe, usluge i dobara na svakodnevnoj razini te njezino nesmetano funkcioniranje. Različitim metodama i procesima, takav sustav zahtijeva usredotočenost i pažnju kako bi se moglo odgovoriti na pitanje kako se koristiti samim sustavom zato što u današnjem svijetu i vremenu kojemu se nalazimo, logistika, je postala jedno od glavnih grana za mogućost napretka. Modernizacijom trgovine, implementacijom informacijskih tehnologija, globalizacijom svjetskog tržišta dolazi do značajnijeg razvoja djelatnosti vanjske trgovine, do razvoja logističkih operatera, kao i carinskog sustava, a to je doprinjelo razvoju logističkih usluga.

2.2. Svrha istraživanja

Svrha istraživanja je što detaljnije objasniti načine na koje se može postići što bolji gospodarski razvoj neke države kroz alate novijih tehnologija carinskog sustava te bolje raščlaniti i objasniti njezinu svrhu. Ovim radom se nastoji također dati analiza uvoza i izvoza u Republici Hrvatskoj nakon ulaska u Europsku uniju, kao i odgovor na pitanje kako razvoj tehnologije i raščlamba iste može doprinjeti razvoju neke zemlje u smislu vanjskotrgovinske razmjene i sustava carine.

2.3. Cilj završnog rada

Cilj ovog završnog rada je što preciznije objasniti razloge, metode i načine funkcioniranja sustava carine te njezine svrhe u međunarodnoj trgovini, te kako one omogućavaju svakodnevnicu u kojoj danas živimo.

2.4. Metode istraživanja završnog rada

U izradi ovog rada korištena je dostupna literatura na internetskim izvorima i knjigama o navedenom predmetu istraživanja. Njezinim analiziranjem, nadopunjavanjem i uspoređivanjem izvelo se cjelokupno istraživanje. Prilikom izrade rada nastojalo se što objektivnije izložiti sve činjenice i informacije do kojih se došlo, vodeći pri tome računa o njihovoj pouzdanosti i točnosti.

2.5. Struktura završnog rada

U prvom poglavlju razmatrat će se međunarodna trgovina i odrediti će se njezina definicija te njezine glavne karakteristike i odredbe. Sljedeće poglavlje donosi analizu uvoza i izvoza, glavne značajke i povezane pojmove. Unutar tog poglavlja osvrst će biti na carinu i njezinu važnu ulogu u sustavu međunarodne trgovine zajedno sa primjerima uvoza i izvoza. Treće poglavlje istražuje sustav e- carine te unutar njega njegove glavne podsustave koji su važni za razumijevanje cjelokupne međunarodne razmjene. Nakon toga govoriti će se o EMCS sustavu koji je važno napomenuti kada se priča o e- carini. Naposljetku će se zaključiti ovaj završni rad i osvrnuti se na najvažnije poruke i sastavnice.

3. Međunarodna trgovina

Gospodarska aktivnost poznata kao „međunarodna trgovina“ ili vanjska trgovina odnosi se na razmjenu dobara i usluga između svih zemalja u svijetu. Vanjska trgovina je prijenos novca, robe ili usluga preko državnih granica ili međunarodnog teritorija. Vanjska trgovina čini znatan dio BDP-a u većini zemalja. Vanjska trgovina je posao koji se vodi između dvije ili više država koje koriste različite valute i podliježe zakonima, pravilima i propisima dotične zemlje. U međunarodnoj trgovini robe i usluge se kupuju, prodaju ili razmjenjuju jedna za drugu koristeći različite valute i načine plaćanja. Liberalizacija trgovine¹ i uklanjanje carinskih i necarinskih prepreka potaknuli su razmjenu između različitih nacija ili zemljopisnih regija.

Otvorena gospodarstva su ona koja sudjeluju u međunarodnoj trgovini. Otvorena gospodarstva su ona područja ili nacije koje dopuštaju slobodnu trgovinu s drugim nacijama. Drugim riječima, oni uvoze proizvode i usluge izvan svoje zemlje, a izvoze robu i usluge (izvoz). Ljudi su bili zainteresirani za razmjenu od samog početka komercijalnih aktivnosti. Ljudi su počeli trgovati robom i uslugama prije više od 10 000 godina. Prema onome što su proizvodili i što ih je zanimalo, trgovali su. Međutim, trgovina je rasla kako su se kulture razvijale i postajale aktivnije. Počevši od lokalnih proizvođača, s vremenom se proširio na ljude iz istog područja. Proširilo se s jednog područja na drugo. Trgovina je postupno rasla dok nije dosegla međunarodnu razinu. Ova činjenica ima povijesni presedan koji datira još iz 16. stoljeća. Istočnoindijska kompanija rođena u Britaniji, koja je osnovana 1599.g., vodila je međunarodnu trgovinu. Razmjenjivala je predmete uključujući začine, pamuk i boje. Zapravo, to je činilo polovicu cjelokupne trgovine u to vrijeme. Kasnije je Adam Smith proširio značaj globalne trgovine u svojim spisima. Izjavio je da je širenje trgovine s drugim zemljama jedan od ključeva gospodarskog razvoja u njegovoj knjizi „Bogatstvo naroda“ iz 1776. godine. Unatoč cijelom tom procesu, tek je u posljednjim desetljećima 20. stoljeća globalna trgovina napredovala brže i učinkovitije, dijelom zahvaljujući napretku u poljima uključujući transport, ekonomiju, tehnologiju i pravo.

Smatra se da globalna gospodarska ekspanzija ima značajan utjecaj na međunarodnu trgovinu. Nastala je kao rezultat nemogućnosti proizvodnje svega što je potrebno za rast gospodarstva. Nemaju sve zemlje pristup svim resursima, a čak ni one koje imaju možda nisu najviše kvalitete.

¹ Liberalizacija trgovine sastoji se od smanjenja ili uklanjanja prethodno nametnutih ograničenja međunarodne trgovine.

<https://hr.economy-pedia.com/11039989-trade-liberalization>

Međunarodna trgovina nije učinkovita samo za robu, već i za usluge. Sada možemo poslovati iz Meksika i imati financijskog savjetnika u Kini zbog razvoja povezivanja što znači da je usluga učinkovitija i jeftinija. Vanjska trgovina zapravo podrazumijeva mnogo više od same razmjene najnužnijih životnih namirnica; također uključuje prijenos nematerijalnih dobara poput usluga koje se pružaju u svakodnevnom životu, razmjenu novca i druge financijske imovine, kretanje ljudi između nacija u svrhe poput poslovnih sastanaka i ljetnih odmora u inozemstvu, između ostalog. Svaka nacija mora nastojati imati snažnu i konkurentnu vanjskotrgovinsku strategiju budući da to zapravo povećava njezin trgovinski utjecaj i ima pozitivan učinak na gospodarski rast nacije u cjelini. [1]

Svaka je zemlja zainteresirana za sudjelovanje u globalnoj razmjeni iz raznih razloga. Najpresudniji čimbenik je kako rast društvenih proizvodnih snaga dovodi do specijalizacije proizvodnje i masovne proizvodnje roba, što tržište čini previše ograničenim za njihov plasman. Zbog toga je ključno širenje na nova tržišta, što se postiže izvozom proizvoda. Kako bi se zadovoljila domaća potražnja, izvoz se može koristiti za zarađivanje deviznih sredstava koja se mogu koristiti za uvoz robe koja je manjkava ili se u zemlji izvoznici potpuno ne proizvodi.

Prisutnost različitih monetarnih sustava² u različitim nacijama i međunarodna nepokretnost proizvodnih komponenti ključne su značajke koje unutarnju trgovinu razlikuju od vanjske prodaje. A tu su još i:

- prisutnost političkih granica između određenih trgovinskih partnera
- vanjska trgovina odvija se između partnera koji su razdvojeni većim udaljenostima, što poskupljuje prijevoz

Razina ekonomskog razvoja pojedine zemlje, njezina ekonomska politika i veličina domaćeg tržišta utječu na ulogu i važnost vanjske trgovine u njezinom gospodarstvu. Sljedeći pokazatelji mogu se koristiti za procjenu važnosti i utjecaja vanjske trgovine u gospodarstvu:

- koliko je pomogao osigurati domaće tržište potrebnim brojem i raznolikošću artikala (uvoz),
- opseg u kojem je utjecao na proces dovođenja domaćih i međunarodnih artikala proizvedenih po približno istoj cijeni (uvoz i izvoz),

² Novčani ili monetarni sustav je skup svih propisa, pravila i običaja koji utvrđuju što je novčana jedinica i određuju druga pitanja u vezi s novcem u pojedinoj zemlji te osiguravaju dobro funkcioniranje novca. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=44250>

- koliko je omogućio da se domaći proizvodni kapaciteti plasiraju u inozemstvo (izvoz) u potpunosti uposle,

Kada tvrtka ili pojedinac iz određene zemlje želi nabaviti određenu robu, postoje dva načina za to: ili proizvesti robu izravno ili je proizvesti i zamijeniti za drugu robu ili usluge koje želimo ili trebamo. Ovo opće načelo najbolje alternative upravlja razmjenom i specijalizacijom u međunarodnoj trgovini. Odluka koju će donijeti pojedinac ili gospodarstvo u cjelini uvelike ovisi o tome mogu li se tehnički zahtjevi proizvodnje uopće zadovoljiti i, ako je tako, koliki su troškovi proizvodnje, odnosno uvjeti razmjene. Stoga, bez obzira ima li zemlja pristup određenim mineralnim resursima ili ne, ona ne može stvoriti te resurse. S druge strane, neke je proizvode besmisleno proizvoditi zbog previsokih troškova. Na primjer, Norveška odlučuje uzgajati banane za vlastitu potrošnju u umjetno proizvedenim uvjetima umjesto da ih uvozi iz južnih regija gdje su uvjeti za rast idealni. Izvozom nafte koja je veća od vlastitih potreba lakše je financirati nabavu drugih dobara i usluga koje se mogu nabaviti za manje novca ili su deficitarne. [11]

Dok su siromašne nacije prisiljene izvoziti prirodne resurse koje posjeduju, razvijene zemlje pokušavaju zadovoljiti svoje potrebe za uvozom/izvozom onih sektora u kojima imaju viškove. Neke su nacije prisiljene izvoziti kako bi prikupile novac za pokrivanje troškova uvoza proizvoda i usluga, dok druge nacije izvoze kako bi unaprijedile vlastite ekonomske interese ili osobne ciljeve. Čini se da se uvozom, s druge strane, postiže cilj općeg gospodarskog razvoja i postizanje ravnoteže između javnih, proizvodnih i potrošačkih izdataka. Kada se potrebna roba ne može naći na domaćem tržištu ili kada je uvezena roba jeftinija od ekvivalentne robe domaće proizvodnje, riječ je o stvarnom uvozu. Nerazvijene nacije počinju u lošijoj poziciji od razvijenih nacija kada uđu na tržište. Rane zabrane prodaje i stjecanja robe na međunarodnom tržištu ozbiljno ograničavaju vanjsku trgovinu nerazvijenih zemalja. U stvarnosti, takvo povezivanje samo produbljuje jaz između dviju strana na globalnom tržištu jer razvijena strana može samo dobiti sve više stvaranjem novih proizvodnih kapaciteta, zapošljavanjem nove radne snage, unapređenjem proizvodnih tehnika itd. s druge strane, zemlje u razvoju ne mogu se natjecati s razvijenijim zemljama u bilo kojem području međunarodne trgovine budući da zapravo troše više nego što zarađuju prodajom. Zbog inferiorne kvalitete proizvoda, koja ih u početku stavlja u podređeni položaj, siromašne zemlje su stvarno prisiljene kupovati u industrijaliziranim zemljama, a istovremeno su prisiljene nuditi svoju robu po nižim cijenama.

4. Uvoz i izvoz

Uvoz je akcija kupovine ili kupnje robe, proizvoda ili usluga iz druge zemlje ili drugog tržišta koje nije vaše. Uvoz je važan za gospodarstvo jer omogućuje zemlji da isporuči nepostojanje, oskudicu, visoke cijene ili nisku kvalitetu određenih proizvoda ili usluga jer s njima može opskrbiti svoje tržište proizvodima iz drugih zemalja. Uvoz je pozitivan jer povećava konkurenciju u lokalnoj industriji zemlje uvoznice. To, međutim, može imati i negativan utjecaj na gospodarstvo te zemlje, bilo zato što su proizvodni troškovi zemlje izvoznice niži, bilo zato što su proizvodi bolje kvalitete, ili zato što su plaće niže u zemlji koja je proizvođač. Uvesti je moguće bilo koju robu, proizvod ili uslugu: od hrane i vozila, do električne energije, softvera i tehnologije. Uvoz, kao takav, uključuje prijenos robe, što se može obaviti različitim putovima: morem, rijekom, kopnom ili zrakom. Uvoz ima utjecaj na trgovinsku bilancu zemlje, što je zapis koji odražava odnos uvoza i izvoza. Općenito, smatra se pozitivnim kad izvoz premaši uvoz, a negativnim kad je suprotno: ono što se uvozi prelazi ono što se izvozi. Uvoz se također može klasificirati prema trajnosti koja se smatra privremenom i konačnom. Privremeni uvoz je onaj u kojem roba ulazi u neku zemlju u ograničenom vremenu i sa određenom svrhom, da bi se kasnije isporučila u inozemstvo.

S druge strane, konačni uvoz je onaj koji treba zadržati neograničeno vrijeme na nacionalnom teritoriju koji obuhvaća određeno tržište. S gledišta gospodarskog interesa uvoz se javlja u funkciji podmirivanja potreba domaćeg stanovništva i domaćeg gospodarstva robom - proizvodima i uslugama kojih na domaćem tržištu uopće nema ili ih nema u dovoljnim količinama. Te se potrebe podmiruju kupnjom, odnosno uvozom tih proizvoda i gospodarskih usluga iz drugih zemalja, vodeći računa da se uvozne transakcije obave na najekonomičniji način, da se te kupnje obave pod najpovoljnijim uvjetima i sa što manje ulaganja deviznih sredstava potrebitih za plaćanje takvih uvoznih transakcija. Uvozom se, dakle, osigurava nabava robe ili usluga koje se ne proizvode, odnosno ne mogu se osigurati u okviru nacionalne privrede, odnosno omogućava nabavu neke robe ili usluge po jeftinijoj cijeni od one po kojoj bi se takva roba ili usluga mogla nabaviti na domaćem tržištu. Uvoz je, sa stajališta države, samo važan čimbenik u ostvarivanju ciljeva dugoročne ekonomske politike zemlje, njenog razvitka, te zaštite interesa domaćega gospodarstva i stanovništva. S druge strane trgovačka poduzeća uvoze samo onda kada im se uvoz isplati, odnosno kada mogu ostvariti zaradu.

Dakle, trgovačka će poduzeća uvoziti sve vrste robe i usluga, a ne samo one koji nedostaju na domaćem tržištu, čijim se uvozom može ostvariti cilj poslovanja dobit. Proizvođačka poduzeća će uvoziti onda kada imaju potrebu za robom - sirovine, reprodukcijski materijal, poluproizvode, opremu, postrojenja i sl., te kada istu ne mogu nabaviti na domaćem tržištu, ili je uvozna roba nakon plaćanja svih carinskih i ostalih uvoznih pristojbi jeftinija ili i jeftinija i kvalitetnija od istovrsne ili slične domaće robe. Interesi države, trgovačkog poduzeća i proizvođačkog poduzeća nisu, dakle, istovjetni kada je u pitanju uvoz, pa država mjerama ekonomske politike, zakonskom i normativnom regulativom, nastoji uskladiti, odnosno izbalansirati ukupnost svoje vanjskotrgovinske razmjene, posebice kroz stimuliranje i unapređenje izvoza robe i usluga vlastitog gospodarstva i sprječavanja nekontroliranog te neopravdanog uvoza za potrebe tog gospodarstva i individualnu potrošnju stanovništva. Razvoj društvenih proizvodnih snaga izaziva specijalizaciju proizvodnje i proizvodnju roba u velikim količinama pa tržište postaje preusko za njihov plasman. Zbog toga treba tražiti nova tržišta, tj. izvoziti, čime se ostvaruju devizna sredstva koja mogu poslužiti za uvoz deficitarnih roba koje se ne proizvode u vlastitoj zemlji radi zadovoljavanja potražnje u zemlji. Uvozi se kapital, sirovine, tehnologija, oprema, nove ideje, reprodukcijski materijal, gotovi proizvodi investicijske ili osobne potrošnje važni za razvoj privrede. Bitan faktor jest i stupanj otvorenosti privrede jedne zemlje, što je otvorenija veći je utjecaj svjetske privrede na uvjete privređivanja. Različite su namjene uvoza robe, o čemu ovisi i plaćanje odgovarajućih uvoznih pristojbi i poreza na uvoz/carine, odnosno daljnji promet takvom robom. Gospodarska praksa razlikuje sljedeće oblike uvoza prema namjeni:

- opremu,
- reprodukcijski materijal i sirovine,
- rezervne dijelove za tekuće održavanje,
- rezervne dijelove za investicijsko održavanje, osobnu potrošnju, potrošni materijal, sirovine, reprodukcijski materijal i rezervne dijelove radi proizvodnje za izvoz, koji se plaćaju sredstvima iz robnih kredita,
- rezervne dijelove za tekuće održavanje uvozne opreme, rezervne dijelove za investicijsko održavanje uvozne opreme.

Najznačajniji čimbenici uvoza su:

- realni devizni tečaj predstavlja nominalni devizni tečaj korigiran odnosom cijena u inozemstvu i tuzemstvu (izraženih u istoj valuti). Dakle, realni devizni tečaj uspoređuje kupovnu moć valuta i predstavlja relativnu cijenu dobara u dva monetarna područja. Realni devizni tečaj određuje međunarodnu konkurentnost valutnih područja (uvjete razmjene).
- nacionalni dohodak države,
- odnos ponude i potražnje u zemlji,
- produktivnost,
- kvaliteta i cijena proizvoda/usluge,
- marketing,
- stupanj ograničenja / carine,
- povezanost uvoza i izvoza.

Devizni tečaj predstavlja cijenu domaćeg novca izraženu u stranom novcu, odnosno koliko jedinica domaćeg novca treba dati za jedinicu stranog novca. Devizni tečaj je izuzetno važna ekonomka varijabla, odnosno najvažnija ekonomsko-politička cijena koju treba odrediti u nekoj zemlji, jer utječe na sve makroekonomske varijable. Promjene deviznog tečaja utječu na kretanje uvjeta razmjene sa svijetom, odnosno utječu na cijene izvoza i uvoza, konkurentnost gospodarstva, one dovode do promjene uvoznih supstituta i dr.. Nacionalni dohodak jest ukupni dohodak svih rezidenata određene države zarađen proizvodnjom roba i usluga. Ponuda i potražnja su svi zahtjevi u odnosu na stupanj dostupnosti određenih roba na tržištu neke zemlje. Produktivnost znači što je veća produktivnost neke zemlje niži su troškovi rada a proizvod je jeftiniji. Porastom produktivnosti vjerojatnije je da će više tvrtki i stanovnika kupovati domaće proizvode, te tako postotak izvoza raste, a postotak uvoza pada. Kvaliteta i cijena proizvoda znači porast kvalitete i pad cijena proizvoda i usluga neke zemlje u odnosu na ostatak zemalja na međunarodnom tržištu dovodi do porasta izvoza, a samim time i do pada uvoza za te iste proizvode i usluge. Marketing se odnosi na količinu izvoza na koji ne utječu samo kvaliteta i cijena proizvoda nego i efikasnost domaćih poduzeća u oglašavanju svojih proizvoda i usluga.

Kao izvoz nazivamo djelovanje i učinak izvoza. Izvoz, u tom smislu, je trgovačka aktivnost koja se sastoji od prodaje proizvoda i usluga u drugu zemlju. Isto tako, kao izvoz može se označiti skup robe koja se izvozi. Riječ, kao takva, dolazi od latinskog *exportatio*, *exportationis*³. U ekonomiji kao izvozu može se smatrati komercijalna operacija koja se sastoji od otpreme robe ili usluga izvan nacionalnog teritorija. Pošiljka se može obaviti i bilo kojim uobičajenim prijevoznim sredstvom, poput pomorskog, kopnenog ili zračnog. Izvoz uključuje zakonitu trgovinu robom i uslugama s jednog carinskog područja na drugo. Carinska područja sa svoje strane mogu odgovarati državi ili gospodarskom bloku. Izvoz je, kao takav, podložan nizu zakonskih odredbi i porezne kontrole zemalja ili ekonomskih blokova koji su uključeni u operaciju. Izvoz može biti učinjeno direktno od strane proizvođača ili neizravno preko posrednika. Kao takav, izravni izvoz je ona strategija u kojoj je sama tvrtka zadužena za izvozni postupak, jer na taj način može istovremeno kontrolirati proces komercijalizacije, kao i steći znanje o međunarodnim tržištima, za što vaučer za dobavljače, komercijalne agente, distribucijske kompanije ili trgovačke podružnice. Sa druge strane, neizravni izvoz je onaj koji se provodi putem posrednika koji podržavaju izvozni proces. Tvrtka izvoznica, u tom smislu, ovisi o ugovaranju usluga agenata nabave u odredišnoj zemlji, kao i trgovačkih društava, koja su zadužena za cjelokupni marketinški proces na tržištu na koje tvrtka cilja.

4.1. Carina

Carina je porez na uvoznu robu i važna je u vanjskotrgovinskoj razmjeni. Imala je značajnu ulogu prije 1. svjetskog rata, a od 1945.g. svakim se danom smanjuje uloga carina. U knjizi „Brodski i logistički procesi“, autora Ivakovića, Stankovića i Mafrana, ističu da je carina naziv za državnu službu, odnosno tijelo državne uprave koje provodi carinske zakone. U financijskom smislu, carina se odnosi na novčane pristojbe koje se ubiru u prekograničnom prometu robe u korist državnog proračuna. Carine imaju velik utjecaj na količinu i vrijednost međunarodne trgovine između Republike Hrvatske i drugih država prema njezinim sustavima. Određuje ga komplicirana mreža pravila, procesa i zadataka poznatih kao carinjenje. Kada se na uvezenu robu dodaju carine, cijena te robe raste, dok uvoz i potrošnja te robe opadaju.

³ Izvoz, <https://hr.ninanelsonbooks.com/significado-de-exportaci-n>

Njezina glavna zadaća je obrana od uvoza robe niske kvalitete, opasne za ljudsko zdravlje ili štetne za okoliš. To samo po sebi povećava domaću proizvodnju ili ukupnu potrošnju robe proizvedene u zemlji. Carine predstavljaju jedan od najznačajnijih izvora proračunskih prihoda u zemljama u razvoju, no u bogatim zemljama čine samo manji dio. Mnogi su ljudi smatrali da je teško učinkovito voditi svoje poslovanje zbog složenosti i raznolikosti odgovornosti koje su uključene u uvoz ili izvoz raznih vrsta robe, kao i zbog njihovog neznanja o zakonskim zahtjevima koji okružuju carinski postupak. Kao i kod svake zajednice, carina ima svoje podsustave, ali i djelokruge između kojih razlikujemo više vrsta carina, a to su: [15]

a) prema smjeru kretanja robe razlikuju se:

- uvozne – primjenjuje ih zemlja uvoznica na robu stranog podrijetla
- izvozne – ubire ih zemlja izvoznica od svojih izvoznika na robu domaće proizvodnje
- tranzitne carine – naplaćuje ih zemlja preko čijeg se carinskog teritorija obavlja tranzit robe

b) prema načinu odmjeravanja carinske obveze postoje:

- *ad valorem*- određuju se kao postotak vrijednosti uvezene robe navedene u carinskoj deklaraciji
- specifične - utvrđuju se po jedinici mjere uvezenoga dobra (kg, komad i sl.)
- kombinirane carine – uključuju elemente prethodno navedenih

c) prema učincima koji se žele postići carine mogu biti:

- fiskalne – naplaćuju se radi prikupljanja državnih prihoda
- zaštitne – uvedene s ciljem da se zaštiti domaća proizvodnja od strane konkurencije te tako bude omogućen razvoj domaće proizvodnje

d) prema ekonomsko-političkoj namjeri razlikuju se:

- preferencijalne - na uvoz robe primjenjuje se niža carinska stopa od uobičajene
- diferencijalne - utvrđena carinska stopa viša od uobičajene carinske stope

- prohibitivne - carine koje štite domaće tržište kao i od uvoza strane robe
- retorzivne - određuju se kao uzvrat za nepovoljno postupanje s domaćim izvozom u stranoj državi
- kompenzacijske - primjenjuju se kao dodatno davanje uz redovnu carinu (čak i u slučaju primjene preferencijalnih mjera)
- antidampinške carine - uvode se u zemljama u kojima je proveden damping (unošenje proizvoda jedne zemlje na tržište druge zemlje po cijeni nižoj od normalne cijene proizvoda)

4.2. Povijest carine

Kao rezultat razvoja ljudske civilizacije, povijest običaja započela je na obalama Nila, Eufrata i Tigrisa. Njegovih 4700 godina obogatilo je sve epohe i regije ljudske aktivnosti i stvorilo kamen temeljac globalne kulturne ostavštine. Običaji su nusprodukt razvoja ljudske civilizacije i njima upravljaju zakoni i propisi. Sustav običaja poseban je aspekt društvene, ekonomske, političke i kulturne razine razvoja ljudskog društva.

Dok na području Republike Hrvatske, jedan od najstarijih izvornih carinskih knjiga u Europi, Dubrovački carinski statut iz 13. stoljeća, svjedoči o dugoj povijesnoj povijesti i kontinuitetu carinske službe Republike Hrvatske, koji seže više od osam stoljeća. Knjiga "Carine i trošarine" (dohana), prva iz 35. serije, sadrži Dubrovački carinski statut, jedan od najstarijih autentičnih carinskih knjiga u Europi. Ima 37 folija (74 stranice), od kojih je posljednja pričvršćena na korice. Glavni dio dubrovačkog carinskog zakona „Liber Statutorum Doane" ima 39 odjeljaka. U to je vrijeme carina u Dubrovniku uglavnom bila fiskalne prirode i obračunavala se na temelju vrijednosti robe (ad valorem), a ne često na temelju težine proizvoda. „Liber statutorum doane“, dubrovački carinski statut, poznaje uvozne, izvozne, provozne, pa čak i povlaštene carine, koje u pravilu nisu bile protekcionističke, osim za poljoprivredne artikle. Osim toga, neke stvari su bile zabranjene za uvoz, a ako su se nabavljene stvari koristile u osobne svrhe, carina se nije morala plaćati. [6]

Prilikom izlaska iz Dubrovnika s robom svaki je trgovac bio dužan ispuniti popis robe (carinsku deklaraciju) i predati ga carinarnici. U to vrijeme od njega se tražilo da se zakune da su svi podaci u carinskoj deklaraciji istiniti. Roba se nije mogla ukrcati na prijevozno sredstvo dok se trgovac nije javio carinarnici i platio carinu. Svi su se proizvodi morali prijaviti carinarnici i platiti pripadajuće carine; ako to ne učini rezultat će novčanom kaznom i oduzimanjem robe.

Osim toga, utvrđene su opće kazne za prekršitelje, koje su se primjenjivale kada u drugom članku nije propisana posebna kazna za isti prekršaj.

Carinski obveznici su u početku imali mogućnost odgoditi plaćanje carinskih dažbina za razdoblje koje nije moglo biti dulje od mjesec dana, sukladno odredbama Statuta dubrovačke carine (to je razdoblje i dalje propisano Carinskim zakonom Republike Hrvatske). Međutim, ovo je pravilo promijenjeno 1332. i od tog trenutka nadalje, carina se morala plaćati odmah.

Slika 1. Grb carine

Izvor: <https://carina.gov.hr/o-ravnatelju/51>

4.3. Način carinjenja robe

Izvozni postupak odobrava iznošenje domaće robe iz carinskog područja RH s time da se sva roba, namijenjena izvozu, mora staviti u izvozni postupak koji se obavlja podnošenjem Jedinственe carinske deklaracije (JCD). Jedinственa carinska deklaracija upotrebljava se kao službeni obrazac za stavljanje robe u carinski postupak ili ponovni izvoz robe te za dokazivanje carinskog statusa robe, bez obzira na vrstu i podrijetlo. Sastoji se od brojčanih i slovnih polja koja popunjavaju sudionici carinskog postupka te carinsko ili drugo ovlašteno tijelo, ovisno o postupku koji se zahtijeva. Podnosi se elektroničkom razmjenom podataka ili u pisanom obliku uz odobrenje nadležnog carinskog ureda.

Jedan od sastavnih dijelova JCD-a je dodatni list. Njega je potrebno koristiti ukoliko se deklarirana roba razvrstava u više od jedne tarifne oznake Carinske tarife. Uz dodatni list, JCD je sastavljen iz kompleta od osam primjeraka:[10]

- primjerak 1. zadržava carinski ured u kojem se obavlja izvoz (otprema) ili prijevozne formalnosti Zajednice (EU) ;
- primjerak 2. zadržava carinski ured za statističke svrhe;
- primjerak 3. vraća se izvozniku nakon potvrđivanja od strane carinskog ureda;
- primjerak 4. zadržava odredišni carinski ured po završetku prijevoznog postupka

Zajednice ili kao dokaz o statusu robe Zajednice;

- primjerak 5. je povratni primjerak za postupak prijevoza Zajednice;
- primjerak 6. zadržava carinski ured u kojem se obavljaju uvozne formalnosti;
- primjerak 7. zadržava carinski ured za statističke svrhe;
- primjerak 8. se vraća primatelju.

Uz Jedinственu carinsku deklaraciju prilaže se faktura kao i ostale isprave koje su potrebne za primjenu propisa i stavljanje konkretne robe u postupak izvoza. Isprave koje se prilažu su razne dozvole, uvjerenja ili dokazi o podrijetlu. Domaća roba, namijenjena izvozu, provožu, vanjskoj proizvodnji ili carinskom skladištenju, pod carinskim je nadzorom od trenutka kad se deklaracija prihvati pa sve dok se ne napusti carinsko područje RH ili dok ne bude uništena. Jedinственa carinska deklaracija mora se popunjavati na hrvatskom jeziku ako se podnosi u Republici

Hrvatskoj (RH). Ukoliko je RH odredišna država, carinski ured može zahtijevati prijevod deklaracije na hrvatski jezik.

Uz to, prateća prijevozna isprava je dokument kojim je popraćena roba kada Sustav kontrole izvoza (ECS) obrađuje izvoznju deklaraciju u izvoznom carinskom uredu. Riječ je o ispravi tiskanoj iz NCTS-a čija je namjena praćenje robe na temelju pojedinosti koje se nalaze u prijevoznju deklaraciji. Prateća prijevozna isprava i popis stavki moraju pratiti robu te biti podneseni u svakom provoznom i odredišnom carinskom uredu. Pri ispisivanju prateće prijevozne isprave i popisa stavki otpremni carinski ured istodobno šalje poruku IE001 deklariranom odredišnom carinskom uredu. Ta poruka uglavnom sadržava podatke iz deklaracije, što odredišnom carinskom uredu omogućuje provjeru pošiljke kada stigne na odredište.

Po dolasku se roba mora podnijeti u odredišnom carinskom uredu ili ovlaštenom primatelju s pratećom prijevoznju ispravom i popisom stavki, prema potrebi. Nakon što odredišni carinski ured upiše glavni referentni broj (MRN) u sustav NCTS, automatski se locira poruka IE001 za tu robu, koja služi kao osnova za bilo kakvu radnju ili provjeru. Odredišni carinski ured zatim odmah šalje poruku IE006 otpremnom carinskom uredu.

Nakon obavljanja odgovarajuće provjere odredišni carinski ured izvještava otpremni carinski ured o rezultatima slanjem poruke IE018, u kojoj se navodi koje su sve nepravilnosti uočene, ako postoje. Poruke IE006 i IE018 potrebne su otpremnom carinskom uredu za zaključivanje provoznog postupka i za otpust upotrijebljenih jamstava.

4.4. Sustav EORI

EORI sustav je elektronički sustav za registraciju i identifikaciju trgovačkih društava i drugih pojedinaca koji u svom poslovanju obavljaju djelatnosti regulirane carinskim propisima Europske unije. Carinska uprava Ministarstva financija utvrđuje i dodjeljuje EORI brojeve nacionalnim EORI programom koji je dio informacijskog sustava Carinske uprave. Nacionalni EORI registar se sastoji od podataka u nacionalnoj EORI aplikaciji. Podaci prikupljeni i evidentirani u nacionalnim EORI registrima prenose se centraliziranom bazom podataka (EOS sustav) koja pohranjuje EORI podatke na razini Europske unije. EORI broj jedinstveni je broj koji gospodarskim subjektima i drugim osobama u Europskoj uniji dodjeljuju carinska tijela ili posebno određena nadležna tijela država članica u skladu s pravilima, a koristi se za identifikaciju gospodarskih subjekata i drugih osoba u njihovoj interakciji s carinskim tijelima. EORI broj se dodjeljuje na temelju podataka navedenih u Zahtjevu za dodjelu EORI broja. Prije početka carinskog postupka za koji je neophodan EORI broj, zahtjev se mora podnijeti mjesno nadležnoj carinarnici. Zahtjev se može dostaviti osobno ili poštom. Budući da proces registracije može potrajati nekoliko dana, predlaže se da se zahtjev za EORI broj preda nekoliko dana prije prve carinske aktivnosti.

U EORI sustav registriraju se osobe koje obavljaju aktivnosti na koje se primjenjuje carinsko zakonodavstvo, i to:

1. gospodarski subjekt s poslovnim nastankom na području Republike Hrvatske,
2. gospodarski subjekt koji nema poslovni nastanak na carinskom području Europske unije i nema EORI broj

Podaci navedeni u zahtjevu podnositelja koji je evidentiran u Evidenciji o osobnim identifikacijskim brojevima (u daljnjem tekstu: OIB registar) moraju odgovarati podacima iz OIB registra. Carinski službenik kojemu je predmet dan u rad dužan je provjeriti ispravnost svih podataka navedenih u Zahtjevu na način da ih uspoređi s podacima u nacionalnom EORI registru (za podnositelja koji je evidentiran u OIB registru), odnosno u priložima zahtjevu u slučaju podnositelja zahtjeva koji nemaju OIB. Ako podaci u zahtjevu ne odgovaraju podacima iz OIB registra carinski ured pozvat će podnositelja da dokaže istinitost podataka. Ako zahtjev ne sadrži sve potrebne podatke ili uz njega nisu dostavljene sve potrebne isprave carinski ured pozvat će podnositelja da u određenom roku dopuni zahtjev sa svim nedostajućim podacima odnosno ispravama.

Ako podnositelj zahtjeva ne postupi sukladno traženom, zahtjev će se rješenjem odbiti. Podnositelj zahtjeva koji nije evidentiran u OIB registru uz zahtjev je dužan priložiti identifikacijsku ispravu. O određenim i dodijeljenim EORI brojevima Ministarstvo financija, Carinska uprava vodi Evidenciju o EORI brojevima u informacijskom sustavu Carinske uprave (EORI sustav elektroničke razmjene podataka). EORI sustav elektroničke razmjene podataka sadrži podatke koji se prikupljaju prilikom registracije i dodjele EORI broja. Podaci u EORI sustavu elektroničke razmjene podataka automatski se ažuriraju s promjenom podataka u OIB registru. Podaci koji se prikupljaju i evidentiraju u EORI sustavu elektroničke razmjene podataka razmjenjuju se sa središnjim elektroničkim informacijskim i komunikacijskim sustavom u kojem se pohranjuju EORI podaci na razini Europske unije. Određen i dodijeljen EORI broj upisuje se u potvrdu o EORI broju.

Potvrda je javna isprava i izdaje se u pisanom obliku na obrascu iz Priloga 3. Pravilnika koji je njegov sastavni dio. Potvrda se ispisuje iz informacijskog sustava Carinske uprave i smatra se vjerodostojnom i punovažnom javnom ispravom bez potpisa službene osobe i otiska službenog pečata. Potvrda se dostavlja podnositelju zahtjeva bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana dodjeljivanja EORI broja. Osoba kojoj je dodijeljen EORI broj i koja promijeni podatke potrebne za identifikaciju te druge podatke koje je podnijela u postupku registracije, dužna je o izvršenoj promjeni odmah, a najkasnije u roku od 5 dana od dana upisa ili nastupa promjene, pisano izvijestiti carinski ured koji je izdao potvrdu. [18]

Slika 2. Potvrda o EORI broju

Na temelju članka 8. Pravilnika o EORI broju izdaje se:

POTVRDA O EORI BROJU
(EORI CERTIFICATE)

EORI BROJ (EORI NUMBER)	<input type="text"/>
IME I PREZIME / NAZIV (NAME)	<input type="text"/>
ADRESA (ADDRESS)	<input type="text"/>
DATUM IZDAVANJA (DATE OF ISSUE)	<input type="text"/>
IZDAJE (ISSUING AUTHORITY)	Ministarstvo financija, Carinska uprava

Ova potvrda je izrađena elektronički te ispisana iz Informacijskog sustava Carinske uprave i bez potpisa službene osobe i otiska službenog pečata se smatra vjerodostojnom i punovažnom javnom ispravom.
This certificate is drafted electronically and printed out from the Customs Administration's information system and will be valid without the signature of authorised person and official stamp and regarded as an official document.

Izvor: <https://e-carina.carina.hr/>

4.5. Struktura EORI broja

Slika 3. Struktura EORI broja

Osobe	Struktura	Objašnjenje	Primjer
HR pravna i fizička osoba te udruženje osoba koje imaju OIB Pravna i fizička osoba iz treće zemlje koja ima OIB	HR + n11	N11 = 11 znakova OIB-a	HR01234567890
HR udruženje osoba koje nema OIB	HR + U + n10	U = oznaka udruženja osoba n10 = jedinstveni broj kojeg generira sustav	HRU0123456789
Nositelj TIR karneta (prijevoznik)	HR + T + n3 + n..10	T = oznaka za TIR n3 = jedinstvena šifra nacionalnog udruženja koje izdaje TIR karnet (glavni obveznik) n..10 = jedinstveni identifikacijski broj nositelja TIR karneta (prijevoznika)	HRT089000000123
Pravna i fizička osoba iz treće zemlje te udruženje osoba koje nema OIB	HR + a2 + n9	a2 = šifra zemlje sjedišta ili prebivališta osobe n9 = jedinstveni broj kojeg generira sustav	HRRU123456789

Izvor: <https://e-carina.carina.hr/>

Proces dobivanja EORI broja zahtjeva sljedeće korake: prilikom zahtjeva za EORI broj na vaš e-mail dobiti obrazac o aktivaciji EORI broja prilikom čega se isti obrazac mora popuniti. Ovakva vrsta obrazca traži veliki broj podataka, što znači da pravna i fizička osoba popunjava samo podatke koji su mu poznati, ostalo ostavlja prazno.

Slika 4. Zahtjev za EORI brojem

ZAHTEJEV ZA DODJELJIVANJE EORI BROJA													
<u>Naziv tvrtke ili ime i prezime fizičke osobe/obrtnika:</u>	<input style="width: 100%;" type="text"/>												
<u>Skraćeni naziv tvrtke:</u>	<input style="width: 100%;" type="text"/>												
<u>Podaci o obrtu:</u>	<i>Naziv obrta</i>	<i>Adresa</i>	<i>M</i>										
	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>										
<u>Adresa sjedišta/prebivališta:</u>													
<input style="width: 100%;" type="text"/>		<input style="width: 100%;" type="text"/>											
<i>(ulica i kućni broj)</i>		<i>(grad/mjesto)</i>											
<input style="width: 100%;" type="text"/>		<input style="width: 100%;" type="text"/>											
<i>(poštanski broj)</i>		<i>(država)</i>											
<u>Osobni identifikacijski broj (OIB):</u>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> <td style="width: 20%;"><input style="width: 100%;" type="text"/></td> </tr> </table>			<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>				
<u>PDV broj/evi dodijeljen/i u drugim državama članicama EU:</u>		<i>država članica EU</i>	<i>Pl</i>										
	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>										
	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>										
<u>Pravni oblik (zaokružiti):</u>													
(1) fizička osoba / obrtnik (2) pravna osoba / udruga (3) udruženje osoba (ortaštva, udruge koje ni registar)													
<u>Identifikacijski broj/evi za carinske svrhe dodijeljen/i u zemljama koje nisu članice EU (treće zemlje):</u>		<i>država</i>											
	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>										
	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>										
<u>Kontakt podaci (kontakt osoba):</u>													
Ime i prezime:	<input style="width: 100%;" type="text"/>	Telefon:	<input style="width: 100%;" type="text"/>										

E-
mail:

Poslovni nastan u EU (za subjekte iz trećih zemalja) (zaokružiti): (1) Da (2) Ne

Adresa poslovnog nastana:

----------	----------

(ulica i kućni broj)

(grad/mjesto)

----------	----------

(poštanski broj)

(država)

Ja, niže potpisani/a, izjavljujem da sam upoznat/a s činjenicom da objava na Internet stranici Europske komisije EORI broja, prezimena i imena, naziva i adrese prebivališta/sjedištanisu obvezni i da odbijanje davanja navedene suglasnosti neće ni na koji način utjecati na poslove obuhvaćene carinskim propisima koje obavlja ova osoba, te da

pristajem / ne pristajem

da Ministarstvo financija, Carinska uprava podatke o EORI broju, prezimenu i imenu, nazivu i adresi prebivališta/sjedišta dostavi
Europskoj komisiji radi javne objave na Internet stranici Europske komisije.

(označiti željeno).

Izjavljujem da ću dostaviti sve informacije i isprave u slučaju promjene bilo kojeg podatka navedenog u ovom zahtjevu.

U _____ dana _____

(mjesto)

(datum)

(potpis/pečat)⁴

Izvor: <https://e-carina.carina.hr/>

⁴Pečat nije obavezan za fizičke osobe i pravne osobe koje posluju bez obveze ovjere dokumenata pečatom

4.6. Primjer postupka uvoza na robi pod nazivom crvena paprika za industrijsku preradu

Tvrtka Konzum d.o.o. iz Koprivnice temeljem dugogodišnjeg ugovora sa tvrtkom Mac. San. Export iz Sjeverne Makedonije uvozi u RH svježu crvenu papriku za industrijsku preradu tarifne oznake 0709601000 (prema zajedničkoj carinskoj tarifi) u ukupnoj količini od 78 PVC BOX paleta (privremeni uvoz ambalaže) neto mase 17. 700 kg (bruto masa 20. 430 kg), ukupne vrijednosti od 94.334,31 KN (12.567,00 EUR preračunato na dan podnošenja carinske deklaracije po tečaju 7,50651000). Roba se prevozi u prijevoznom sredstvu kamionu makedonskih registarskih oznaka RE0528AB/ RE300AG uz paritet (uvjete isporuke) DAP Varaždin. Ovaj paritet objašnjava da je roba isporučena u Varaždin, što znači da kupac mora preuzeti robu i snosi troškove istovara iste (isporučeno na mjestu uz navedeno mjesto, prodavatelj stavlja robu na raspolaganje kupcu na dolaznom prijevoznom sredstvu pripremljeno za iskrcaj, snosi trošak i rizik dok roba nije isporučena uključujući izvozne carinske formalnosti i tranzit kroz treću zemlju). [17]

Roba je upućena na RGP Varaždin i slobodna zona HR030325 gdje se mora obaviti postupak uvoznog carinjenja robe. Roba je pristigla na carinu dana 13.09.2022. i istog dana je puštena u slobodan promet (ocarinjena) po MRN broj 22HR030325U0000021. Uz uvoznu carinsku deklaraciju je priložena popratna dokumentacija poput računa broj (šifra N380) 05/2022/10.09.2022., CMR (tovarni list šifre N730) broj 210209/10.09.2022. Nakon što je vozač prijevoznog sredstva primio kopiju uvozne carinske deklaracije roba je otpremljena u skladište firme Konzum d.o.o u Varaždinu na istovar.

Slika 5. Primjer JCD-a

EUROPSKA ZAJEDNICA 2 Posiljatelj/Izvoznik Br: *** MAC. SAN EXPORT 7500, PRILEP, MK Indikator AEO: 0 - NE		1 DEKLARACIJA EU A 3 Obrasci 4 Tov. listovi 001 002 5 Stavke 6 Broj koleta 7 Referentni broj 1 78 UV-11958-22-000		A CARINARNICA ODREĐIŠTA HR030325 RGP VARAŽ. I SL.ZONA 13.09.2022 MRN 22HR030325U0000001 																										
8 Primjerak za primatelja/uvoznika	8 Primatelj Br: KONZUM D.O.O. KC 48000, Koprivnica, HR Indikator AEO: 0 - NE		9 Osoba odgovorna za Br: (Financijsko poravnavanje)																											
	14 Deklarant/Zastupnik Br: ŠPEDICIJA AG. 48000, Koprivnica, HR Indikator AEO: 0 - NE		15 Zemlja otpreme/vozova Sjeverna Makedonija		17 Sif. zem. otp./izv. 17 Sif. zem. odred. MK HR																									
	18 Identitet i nacionalnost prijevoznog sredstva u dolasku RE0528AB,		19 KTR 0	20 Uvjjeti isporuke DAP VARAŽDIN		24 Vrsta posla 1																								
	21 Identitet i nacionalnost aktivnog prijevoznog sredstva koje prelazi granicu MK		22 Valuta i ukupan iznos iz fakture EUR 12.567,00		23 Tečaj valute 24 Vrsta posla 7,50651000 1 1																									
25 Vrsta pr. na gra. 26 Vrsta pr. u unut. 27 Mjesto istovara 3 3		28 Financijski i bankovni podaci																												
8 29 Carinarnica ulaska HR070319	30 Mjesto robe		32 Br.		33 Tarifna oznaka																									
31 Pakiranje i opis robe		34 Sif. zem. podr. 35 Bruto masa (kg) 36 Prefer 37 Postupak 38 Neto masa (kg) 39 Kvota 20.430,000																												
44 Posebne primjedbe (priloženi dokumenti /uvjerenja i dozvole)		44/1 Instrument osiguranja: (J0012) (11002/2019,		40 Isprava/prethodni dokument 41 Posebna mjerna jedinica 42 Vrijednost stavke 43 MV Sifra 45 Prilagodavanje HRK																										
47 Obracun davanja		48 Odgodeno plaćanje HRDPO/HR011002		49 Oznaka skladišta																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Vrsta</th> <th>Osnovica</th> <th>Stopa</th> <th>Iznos</th> <th>NP</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A00</td> <td></td> <td></td> <td>0,00</td> <td></td> </tr> <tr> <td>B00*</td> <td></td> <td></td> <td>4.716,72</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Uk. iznos duga:</td> <td>HRK 0,00</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Uk. iznos dod. jamstva:</td> <td>HRK 0,00 R</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP	A00			0,00		B00*			4.716,72		Uk. iznos duga:			HRK 0,00		Uk. iznos dod. jamstva:			HRK 0,00 R		B POJEDINOSTI O OBRACUNU LRN: Datum puštanja robe: 13.09.2022. Dodatno jamstvo: 0,00 HRK Datum plaćanja davanja:			
Vrsta	Osnovica	Stopa	Iznos	NP																										
A00			0,00																											
B00*			4.716,72																											
Uk. iznos duga:			HRK 0,00																											
Uk. iznos dod. jamstva:			HRK 0,00 R																											
50 Glavni obavješnik Br:		Potpis:		C CARINARNICA OTPREME																										
51 Predvid. carinarn. provoza (i zemlje)		Zastupan po:		53 Određišna carinarnica (i zemlja)																										
52 Osiguranje ne vrijedi za		Sifra		54 Mjesto i datum VARAŽDIN, 13.09.2022. Potpis, ime i prezime deklaranta/zastupnika: HR 999, PETROVIĆ PERO																										
I KONTROLA ODREĐIŠNE CARINARNICE Sifra i rok završetka postupka: Razlog nepuštanja, rok za ispunjenje uvjeta: Status: Deklaracija završena Datum zadnje izmjene: 13.09.2022.																														

Ispis elektroničke deklaracije u skladu s čl. 223. Uredbe Komisije 2454/93.

Izvor: Vlastiti izvor

Slika 6. Druga strana jedinstvene carinske deklaracije

EUROPSKA ZAJEDNICA		1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA OOREDISTA	
8 Primalac KONZUM DOO. KO 48000, Koprivnica, HR Indikator AEO: 0 - NE		EU A BIS 3 Obrasci 002 002 8		MRN: 22HR030325U00000021 	
2 Posiljatelj/izvoznik MAC SAN EXPORT		33 Tarifna oznaka 07096010 00		15 Sif. zem. otp. izv.	
31 Pakiranje i opis robe Oznake i brojevi - kontejner (br.) - broj i vrsta (78 NE BEZ OZNAKA) 78 PVC BOX PALETA PRIVREMENI UVOZ AMBALAŽE PAPIKA CRVENA SVJEZA ZA INDUSTRIJSKU PRERADU		37 Br. st. 1		35 Bruto masa (kg) 20.430,000	
		34 Sif. zem. podr. MK		36 Prefer 300	
		37 Postupak 4000		38 Neto masa (kg) 17.700,000	
		39 Kvota		40 Isprava/prethodni dokument (X 337 HR030325/2022/440/00C '13.09.2022)	
		41 Posebna mjerna jedinica		42 Vrijednost stavke 43 MV 1 46 Statistička vrijednost	
44 Posebne primjedbe priloženi dokumenti lužjerčenja i dozvole: (CV011)(0.00) (PV001)(0.00) (CV001)((Y929)(BB)) (3302)(7335 13.09.2022.) (40DM)(HRODM/HR030554C (4PDV)(R91/11002/000007/2020/444444444444) (C506)(19HR01100200C.) (N380)(05/2022/10.09.2022.) (N730)(210209/10.09.2022) (N851)(CHEDPP.HR.2022.00087 '12.09.2022) (N934)(BB/13.09.2022.) (N954)(A/0047682/11.09.2022) (N325)(03/2022/10.09.2022.)		47 Obračun davanja Vrsta Osnovica Stopa Iznos		94.334,31	
		A00 B00*		0 5	
		Uk. iznos duga: HRK		94 334 31	
		Uk. iznos dod. jamstva: HRK			
2 Posiljatelj/izvoznik		33 Tarifna oznaka		15 Sif. zem. otp. izv.	
31 Pakiranje i opis robe		32 Br. st.		35 Bruto masa (kg)	
		34 Sif. zem. podr.		36 Prefer	
		37 Postupak		38 Neto masa (kg)	
		39 Kvota		40 Isprava/prethodni dokument	
		41 Posebna mjerna jedinica		42 Vrijednost stavke 43 MV 46 Statistička vrijednost	
44 Posebne primjedbe priloženi dokumenti lužjerčenja i dozvole		47 Obračun davanja Vrsta Osnovica Stopa Iznos			
		Uk. iznos duga:			
		Uk. iznos dod. jamstva:			

Izvor: Vlastiti izvor

4.7. Primjer postupka izvoza na robi pod nazivom reketi za tenis marke „Scott“

Tvrtka Polymer GMBH, UA iz Ukrajine je naručila 3132 kartona teniskih reketa marke „Scott“ od tvrtke MG Sport d.o.o. KC (referentni broj narudžbe I-16806-22). U skladištu tvrtke MG Sport d.o.o. KC je za izvoz pripremljena roba reketi za tenis marke „Scott“ u naručenoj količini od 3132 komada (kartona) bruto mase 6153,00 t u ukupnoj vrijednosti 2.161.080,00 KN. Navedena roba je utovarena u prijevozno sredstvo registarskih oznaka KC789AT koje je u vlasništvu MG Sport d.o.o. KC te je upućena na izvozno carinjenje dana 29.07.2022. u carinski ured Koprivnica (HR030376). Vozač kamiona je po dolasku u carinski ured Koprivnica popratnu dokumentaciju podnio u špediciju Špedicija AG. KC koja će dalje obaviti postupak izvoznog carinjenja. Roba reketi za tenis marke „Scott“ tarifnog broja 95064000 je izvozno ocarinjena u izvoznom postupku 1000- konačan izvoz uz popratnu dokumentaciju: komercijalni račun broj (šifra N380) 1/29.07.2022., cestovni tovarni list (šifra N730) broj 12/29.07.2022., C512(SDE- odobrenje za uporabu pojednostavljene deklaracije Priloga A Deklarirane uredbe EU 215/2446) broj HRSDE/HR030554/007. Tarifni broj je princip razvrstavanja robe u kombiniranu nomenklaturu koja služi za lakše snalaženje i određene šifre proizvoda. Tako postoji više pravila razvrstavanja, a jedno od njih je da nazivi poglavlja i potpoglavlja služe samo za lakše snalaženje pri razvrstavanju; za zakonske potrebe, razvrstavanje se vrši na temelju naziva tarifnih brojeva i svih odgovarajućih napomena uz odsjeke i poglavlja, te temeljem sljedećih pravila pod uvjetom da iz naziva tarifnih brojeva ili napomena ne proizlazi drukčije. Nakon obavljenog konačnog izvoznog carinjenja, otpremnik tvrtke Špedicija AG. KC je isprintao primjerak izvoznog ICD-a i predao ga vozaču koji je otišao s robom na odredište.

Slika 7. Primjer prateće izvozne isprave

EUROPSKA ZAJEDNICA		VRSTA DEKLARACIJE (1)		 22HR030376E0010031 MRN 22HR030376E0010031		
PRATEĆA IZVOZNA ISPRAVA	Pošiljatelj/izvoznik (2) Br. --- MG SPORT D.O.O. 48000 Koprivnica HR	EX Y Ostali IPO (S32) ---	Obrasci (3) Sig. dekl. (S001) 001 001 S			Datum izdavanja: 20220729 Carinski ured: HR030376
	Primatelj (8) Br. --- POLYMER GMBH, UA 49000 DNIPRO UA	Službe (5) Ukupni paketa (6) 1 3132	Referentni brojevi (7) I-16006-22-			
	Deklarant/Zastupnik (14) Br. --- SPEDICIJA AG. KC. 48000 Koprivnica HR	Sifra načina plaćanja prijevoznih naknada (S29) D Sifra zemlje otpremiteljstva (15) a HR Sifra zemlje odredišta (17) a UA Sifra zemlje (zemalja) preko kojih se odvija provoz (S13)			Zastupnik osobe koja podnosi skraćenu deklaraciju (14b) Br. ---	
	Identitet prijevoznog sredstva pri polasku (18)		Bruto masa (kg) (35)		6153,0	
	Vrsta prijevoza na granici (25) 3 Mjesto robe (30)	Broj plombe (S28) ---				
	Izlazni carinski ured (29) HU724000					
Oznake i brojevi - Broj(evi) kontejnera - Broj i vrsta						
Pakiranje i opis robe (31)						
32 Br. Službe	Broj i vrsta paketa, komadi, oznake i brojevi paketa (31/1)		Opis robe (31/2)			
Pošiljatelj/izvoznik (2)		Primatelj (8)		Sifra robe (33)		
Identitet prijevoznog sredstva pri polasku (18)		Skraćena deklaracija/Prihodna isprava (40)				
Jedinstveni referentni broj pošiljke (7)		Broj kontejnera (33/1)		Broj plombe (S28)		
Predložene isprave i potvrde (44/1)		Postupak (37)		Zemlja izvoza (15a)	Zemlja odredišta (17a)	
Posebne napomene (44/2)		Vrsta deklaracije (1)		Statistička vrijednost (46)		
UNGD (44/4)	Sifra načina plaćanja prijevoznih naknada (S29)		Neto masa (kg) (38)			
1	3132 CT(Karton) BEZ OZNAKA		REKETI ZA TENIS MARKE SCOTT			
				95064000		
N380(Komercijalni račun) -1/29.07.2022 N730(Cestovni tovarni list) /29.07.2022 N864(Izjava na računu ili izjava o podrijetlu koju je sastavio bilo koji izvoznik na računu ili drugoj komercijalnoj ispravi) 100-1/29.07.2022 C512(SDE - Odobrenje za uporabu pojednostavnjene deklaracije (stupac 7a Priloga A Deleniranoj uredbi (EU) 2015/2446)) HR/SDE/HR030554/						
SV003(Troškovi prijevoza/osiguranja koji se uključuju/ isključuju kod SV kod izvoza) 2000.00		1000 ---	---	---	6153,0	
				2.101.080.00		

KONTROLA CARINSKOG UREDA OTPREME/IZVOZA (E)
 Rezultat: A3(Pojednostavljeni postupak)
 Stavljene plombe Broj:
 Identitet:
 Vremensko ograničenje (datum): 20221027

KONTROLA IZLAZNOG CARINSKOG UREDA (I)
 Datum dolaska:
 Pregled plombi:
 Napomene:

4.8. Povezanost uvoza i izvoza

Ni jedna se zemlja ne može sama uzdržavati, već je u većoj ili manjoj mjeri ovisna o razmjeni s inozemstvom. Izvoz omogućuje raspolaganje devizama potrebnim za uvoz proizvoda i korištenje usluga iz inozemstva. S gledišta gospodarskog interesa zemlje ekspanzija izvoza ima višestruku važnost. Zemlje svoje potrebe za uvozom nastoje podmiriti prije svega izvozom drugih proizvoda svog prerađivačkog ili uslužnog sektora, a manje razvijene zemlje prisiljene su izvoziti i ono malo prirodnih bogatstava kojima raspolažu. Jedne su prisiljene izvoziti da bi osigurale sredstva za plaćanje uvoznih potreba, a druge da bi ostvarile ciljeve izvoza kao dio ciljeva vlastitog gospodarstva ili sveukupnih vlastitih ciljeva poslovanja. Za razliku od izvoza, uvoz se javlja u funkciji podmirjenja potreba domaćeg pučanstva i domaće privrede robom i uslugama kojih na domaćem tržištu uopće nema ili ih nema u dovoljnim količinama. Sa stajališta neke zemlje, uvoz se javlja kao ekonomska nužnost u svrhu ostvarivanja ciljeva ukupnog gospodarskog razvoja te ostvarivanja ravnomjerne javne, proizvodne i široke potrošnje. S druge strane, trgovačka će poduzeća uvoziti samo onda ako im se uvoz isplati, odnosno uvozi će sve vrste robe i usluga čijim se uvozom može ostvariti cilj poslovanja. Proizvođačka poduzeća uvoze onda kada potrebnu robu ne mogu nabaviti na domaćem tržištu ili je uvezena roba jeftinija ili i jeftinija i kvalitetnija od istovrsne ili slične domaće robe.

4.9. Analiza robne razmjene Republike Hrvatske sa EU

Vrijednost hrvatskog robnog izvoza u 2020. iznosila je oko 112 milijardi kuna, što je za oko 750 milijuna kuna manje u odnosu na 2019., dok je ukupan uvoz iznosio oko 172 milijarde kuna ili 13 milijardi kuna manje. Prema konačnim podacima statistike robne razmjene Hrvatske s inozemstvom, u 2020. je razina izvoza u usporedbi s 2019. gotovo ista, odnosno izvoz je pao za 0,7 posto, dok je uvoz smanjen za 6,9 posto. Snažniji pad uvoza u odnosu na izvoz utjecao je na pokrivenost uvoza izvozom, koja je u 2020. iznosila 65 posto, što je za oko četiri postotna boda više nego u 2019. Prerađivačka industrija, s udjelom u ukupnom uvozu od 91 posto i padom uvoza od oko 5 posto isto tako je najviše pridonijela padu uvoza u 2020. u odnosu na godinu prije. Najvažniji vanjskotrgovinski partneri Hrvatske su države članice EU-a, a u 2020. robna razmjena s tržištem EU-a činila je oko 70 posto ukupnog izvoza te oko 80 posto ukupnog uvoza. U zemlje članice EU-a lani je tako izvezeno roba vrijednih 78,2 milijarde kuna ili 1,4 posto više nego u godini ranije. Istodobno, vrijednost uvezene robe iz članica EU-a pala je za 7,1 posto, na

138,4 milijarde kuna. Najveći su vanjskotrgovinski partneri iz EU-a u 2020. bili Njemačka, Italija i Slovenija. [12]

5. Sustav e-carine

Ovo je sustav koji se nalazi unutar carine te jedna od primarnih zadaća je pojednostavljivanje i objašnjenje funkcioniranja sustava carinskih poslova. Carinska zajednica je jedan od glavnih temelja Europske unije i u centru je unutarnjeg globalnog tržišta. Postojeći carinski sustav, zajedno sa njegovim pravilima i zakonima, kako bi provelo osnovne radnje i procedure vrlo je zahtjevno te traži posebnu pažnju i razradu problema. Osnove sustava tehnologije e-carine objašnjene su i dane Rezolucijom Vijeća od 5. prosinca 2003. koja je uslijedila nakon službenog Priopćenja carinske Komisije o pojednostavljenju i okruženju za bezpapirnatu poslovanje za carinu i trgovinu. Navedena rezolucija naglašava kako je što hitnije provesti pojednostavljenje obrade podataka koji se tiču osnovnih carinskih formalnosti pa sve do onih složenih, potrebno je organizirati i kontrolu nad istim s čimbenikom naglašavanja na potrebu upotrebe informacijskih tehnologija kako bi se omogućila lakša komunikacija između subjekta i Carinske uprave. Sve ovo omogućit će smanjenje troškova za sustav carine, ali i za gospodarstvo kao i rastrećenje i uštedu vremena prilikom ovakvih nužnih formalnosti. Odluka br. O7/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, od 15. Siječnja 2008. o virtualnoj okolini za carinu i trgovinu u globalu je još jedan od najvažnijih provedbi u kojoj je objašnjena način, ustroji rok za formiranje iste. Ovakav sustav omogućuje elektronički način obavljanja posla u koje su uključene sve carinske i gospodarstvene aktivnosti koji koristi odgovarajuće informacijske tehnologije, a za cilj ima efikasno iskoristiti maksimalne resurse koji uključuju informacije te pritom stvaraju dodanu vrijednost koja ima zadatak poboljšati cjelokupno poslovanje. E- carina ima za zadatak jasno definirati procese u svrhu pojednostavljenja procedure unosa gospodarstvenika u sustav, njihovo praćenje, jasno definirane granice i mogućnosti korištenja istog, bez komplikacija i dodatnih troškova koji usporavaju funkcioniranje ovakvog načina rada. [10]

Primarni zadatak e-carine je u što većoj mjeri omogućiti zamjenu papirnatog oblika poslovanja u svrhu odrađivanja carinskih procedura i poslova, točno kreiranje efikasniju okolinu za carinu i moderno okruženje. Također bitno je osigurati pouzdanosti kako bi obavljanje poslove bilo sigurno, sve u svrhu boljeg poslovanja koje se odvija unutar ili izvan granica. Vrlo je bitno omogućiti što lakši prijenos roba i usluga unutar EU, ali i interakciju sa vanjskim partnerima i vanjskim tržištem. Kontrola korisnika omogućava povećanje učinkovitosti organizacije u svrhu ispunjenja carinske kontrole prilikom prijena podataka i protoka roba od pošiljatelja do kupca ili obrnuto. Bitno je i smanjenje administracije koja mora biti jasno definirana, ubrzanje procesa carinjenja robe, smanjenje organiziranog kriminala i prijevara koji stvaraju dodatni trošak i usporavaju procese i stvaraju dodatnu papirnatu dokumentaciju koja se pokušava izbjeći.

Ovim načinom osigurava se zaštita intelektualnog vlasništva i nasljeđa, sigurnost robe u međunarodnoj trgovini, te naravno aspekt zaštite okoliša i zdravlje istog. Internetskom pregledniku e- Carine imaju pristup svi građani i mogu vidjeti dokumente koji su namijenjeni za javnost kako bi komunikacija između korisnika i pružatelja usluge bila što jednostavnija. Elektronička carina predstavlja veliki i značajan napredak za carinu Europske unije.

Postavljena vizija e-Carine glasi biti moderna i konkurentna carinska služba Europske unije koja pouzdano i učinkovito djeluje na jedinstvenom području Europske unije, primjenjujući nacionalne, europske i međunarodne carinske norme i praksu.

Misija je da će carinska uprava osigurati zaštitu i sigurnost društva, tržišta i financijskih interesa Republike Hrvatske i Europske unije učinkovitim postupanjem i prikupljanjem carinskih, trošarinskih i drugih davanja uz jačanje partnerskih odnosa s gospodarstvom.

5.1. Sustavi e- Carine

Europska komisija zadužena funkcioniranje ustava je dogovorila da će formacijom IT sustava potrebnih za funkcioniranje gospodarstva i jednostavnijom uporabom carinskih zakona i propisa, postići štednju novca i vremena, unaprijediti konkurentnost hrvatskog gospodarstva u odnosu na europsko gospodarstvo. Vrlo je važno i unapređenje sustava zapošljavanja novih radnika i glavnih ciljeva koji su potrebni za rast EU-a. Uz sve navedeno, sigurnost i zaštita građana moraju biti jedan od primarnih ciljeva sustava pomoću uspostave interoperabilnosti i interkonektivnosti.⁵ Komisija i države članice obvezne su uspostaviti sigurne, integrirane, interoperabilne i dostupne elektroničke sustave za razmjenu podataka sadržanih u carinskim deklaracijama, dokumentima. Pri uspostavi tih sustava, Komisija i države članice određuju strukturu i način djelovanja, a carinski elektronički sustavi trebaju biti dizajnirani kako bi se postigli sljedeći ciljevi:

- Olakšavanje uvoznih i izvoznih procedura

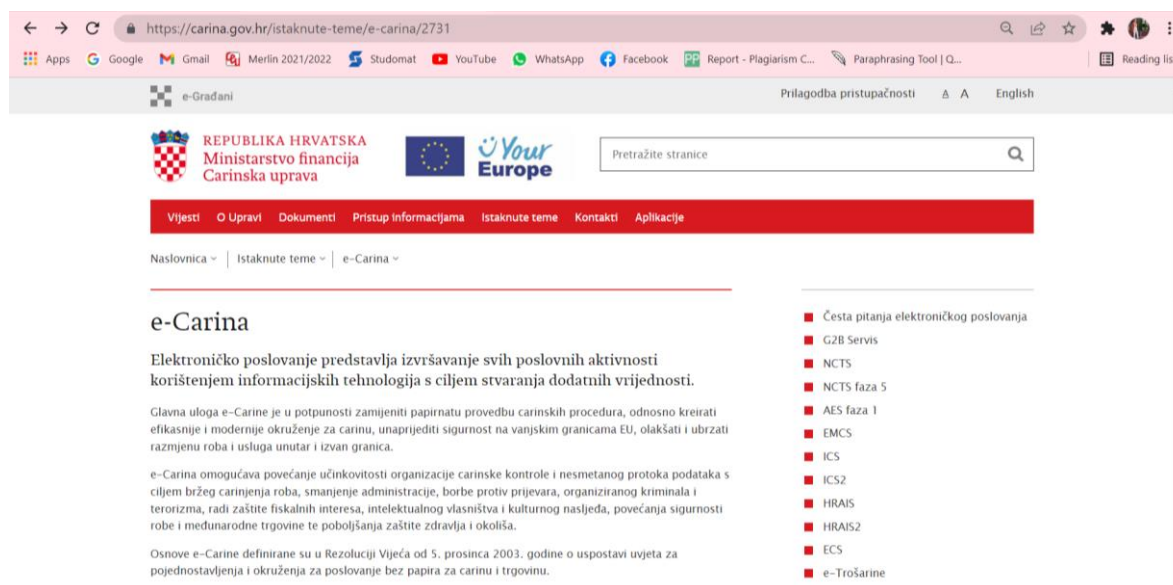
⁵ Interkonektivnost je sposobnost sustava, postrojbi ili snaga za pružanje i primanje usluga od drugih sustava, postrojbi ili snaga, te uporaba tako razmijenjenih usluga za učinkovito međusobno djelovanje. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=27658>

- Smanjenje administrativnih troškova carinjenja i smanjenje vremena za provedbu carinskih postupaka
- Koordiniranje zajedničkog pristupa pri kontroli robe
- Pomoć pri naplati carinskih i drugih davanja
- Ubrzanje provedbe postupka međunarodnih lanaca opskrbe
- Omogućavanje nesmetanog protoka informacija između carinskih administracija država članica i između carinskih administracija i gospodarskih subjekata, vodeći pri tome računa da se podaci jednom uneseni u sustav mogu ponovo upotrijebiti

E-Carina sadržava sljedeće podsustave:

- G2B Servis
- NCTS
- NCTS faza 5
- AES faza 1
- EMCS
- ICS
- ICS2
- HRAIS
- HRAIS2
- ECS
- e-Trošarine
- TARIC
- Helpdesk
- Carinske odluke
- INF SP
- EBTI
- REX
- Aplikacije elektroničkog poslovanja

Slika 8. Početna strana e-carine

Izvor: <https://e-carina.carina.hr/>

Bitna stavka je i norma ISO/UIEC 27001:2013. Sektor za informacijski sustav je od svibnja 2015. godine, provodio je radnje povezane sa projektom koji se naziva Projektiranje i implementacija sustava upravljanja informacijskom sigurnošću (eng. ISMS. Information security management system) prema gore navedenoj normi. Razvoj i uspostavu sustava financijske koja je povezana sa informacijskom sigurnosti obuhvatile su ove projektne aktivnosti, kao i izradu obvezne dokumentacije u skladu sa zahtjevima navedene norme. Ovo uključuje i sve ostale aktivnosti vezane te sve ostale aktivnosti vezane uz pripremu za provedbu certifikacije ISMS Sektora za informacijski sustav. U području upravljanja informacijskom i komunikacijskom infrastrukturom, sustav informacijske sigurnosti i certificiranja Sektora informacijskog sustava obuhvaćao je tri lokacije, Središnji ured, Data centar i Disaster Recovery Lokaciju, u području upravljanja razvojem, testiranjem i održavanjem primjene u carinskoj službi, prema ISO/IEC 27001:2013. Provođenjem postupka certificiranja u Sektoru informacijskih sustava i dobivanjem certifikata u skladu s normom ISO/IEC 27001:2013, projekt je završen u prosincu 2015. godine.

Slika 9. Norma ISO/UIEC 27001:2013

Izvor: <https://carina.gov.hr/istaknute-teme/e-carina/iso-iec-27001-2013/3612>

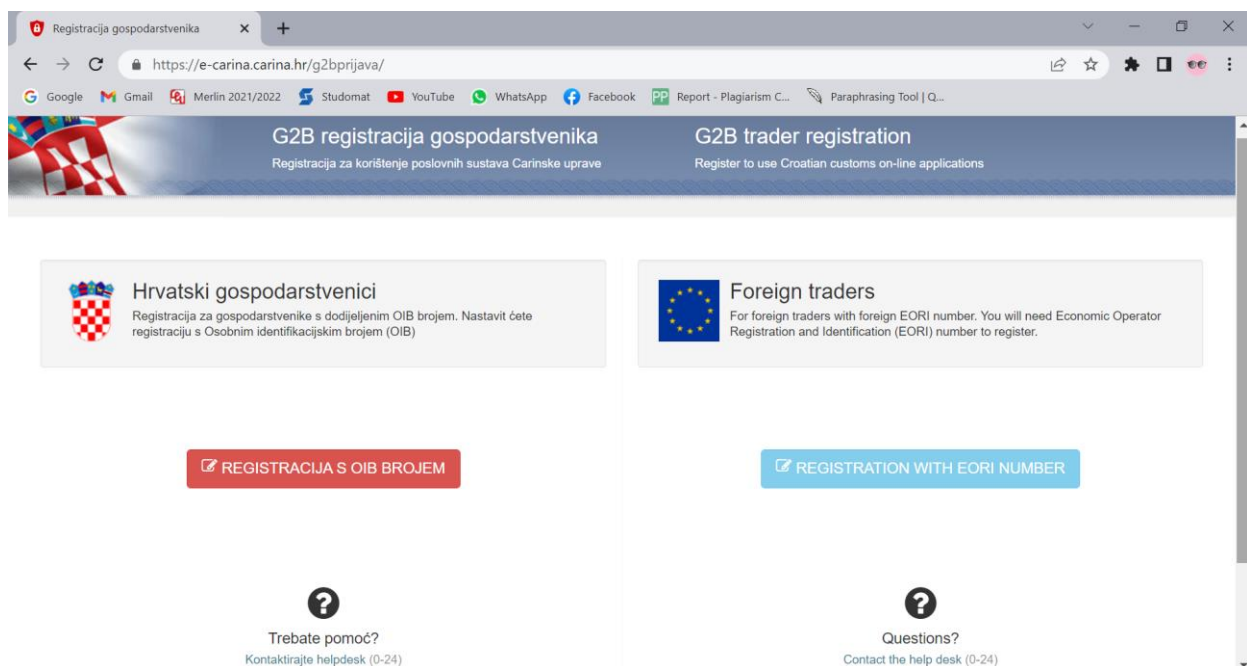
5.2. G2B servis

Također je ključno skrenuti pozornost na uslugu GB2. Carinska uprava je 1995. godine sudionicima u carinskom poslovanju počela nuditi mogućnost podnošenja carinskih deklaracija na magnetskim medijima, a kasnije uvođenjem JCD obrazaca kao carinskih deklaracija koje su se vrlo brzo mogle predati putem interneta. Danas je gotovo nezamislivo podnijeti carinsku deklaraciju bez korištenja interneta.

Kao rezultat stalnog unaprjeđenja i razvoja, kao i provedbe procesa pripreme za ulazak Republike Hrvatske u Europsku uniju, Carinska se uprava suočila s novim preprekama u provedbi carinskih postupaka. Elektronička trgovina, ponekad poznata i kao trgovina bez papira, sve više prevladava u svakodnevnom životu, kako u javnom sektoru putem elektroničkih usluga građanima, tako i u privatnom sektoru kroz poslovne transakcije međusobno ili s vladom.

Zbog toga je bio potreban elektronički kontakt sudionika u carinskom postupku, odnosno komunikacija između carine i poslovanja (usluga G2B). Usluga G2B omogućila je elektroničku razmjenu dokumenata s gospodarstvom u sklopu procesa e-carine. U provedbenom smislu, G2B usluga je sastavnica zajedničke infrastrukture Informacijskog sustava Carinske uprave koja je odgovorna za kompatibilnost sustava s poslovnim aplikacijama temeljenim na principima elektroničke razmjene dokumenata. NCTS (Novi kompjuterizirani provozni sustav) - Novi kompjuterizirani provozni sustav bio je prvi nacionalni elektronički poslovni sustav Carinske uprave, koji koristi elektroničku razmjenu podataka putem G2B usluge. "NCTS G2B usluga" je paradigma po kojoj se provode sve ostale e-carinske usluge, odnosno komunikacija između carine i gospodarstvenika provodi se u ECS, ICS, EMCS i drugim elektroničkim poslovnim sustavima. Za sve e-carinske usluge G2B servis je tako uspostavio jedinstven koncept i platformu za komunikaciju između Carinske uprave i poslovnih osoba. Carinska uprava izradila je svu potrebnu dokumentaciju za gospodarstvenike, uključujući opise poslovnih procesa i načina komuniciranja poslovnih aplikacija Carinske uprave.

Slika 10. Početna stranica prijave u G2B servis

Izvor: <https://carina.gov.hr/istaknute-teme/e-carina/g2b-servis/2450>

Slika 11. Registracija u G2B servis

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://e-carina.carina.hr/g2bprijava/registration?execution=e1s1>. The page title is "G2B registracija gospodarstvenika" and the subtitle is "Registracija za korištenje poslovnih sustava Carinske uprave". The main content area is titled "Odaberite poslovne sustave" and "Odaberite poslovne sustave Carinske uprave koje želite koristiti". There are four radio button options for selection:

- Carinske odluke - multinacionalne**
Aplikacija za podnošenje zahtjeva i donošenje odluka (odobrenja) važećih na području RH i najmanje još jedne države članice EU
- E-TROŠARINE - DUHANSKE MARKICE MFRH**
DMD je sustav elektroničkog podnošenja obrazaca u svrhu evidencije i nadzora nad obračunom trošarine na duhanske prerađevine označene duhanskim markicama Ministarstva financija RH koje se puštaju u potrošnju na domaće tržište, više o DMD
- E-TROŠARINE - DUHANSKE MARKICE INOZEMNE**
DMI je sustav elektroničkog podnošenja obrazaca u svrhu evidencije i nadzora nad obračunom trošarine na duhanske prerađevine koje se proizvode u RH i otpremaju u sustavu odgode plaćanja trošarine u drugu državu članicu EU i/ili u izvoz, te pri tom moguće označavaju markicama drugih država članica EU ili markicama trećih država, više o DMI
- EBTI – Obvezujuće tarifne informacije**
Aplikacija za podnošenje zahtjeva i donošenje odluke o razvrstavanju robe u carinsku tarifu.
- EBTI-STP**
Aplikacija za podnošenje zahtjeva i donošenje odluke o razvrstavanju robe u carinsku tarifu.

On the left side, there is a "Poslovni sustavi" section with a question mark icon and the text "Trebate pomoć? Kontaktirajte helpdesk (0-24)". Below that is another "Poslovni sustavi" section with a cube icon and the text "Pročitajte o Elektroničkom poslovanju Carinske uprave".

Izvor: <https://e-carina.carina.hr/g2bprijava/>

6. Osnovni poslovni procesi EMCS sustava

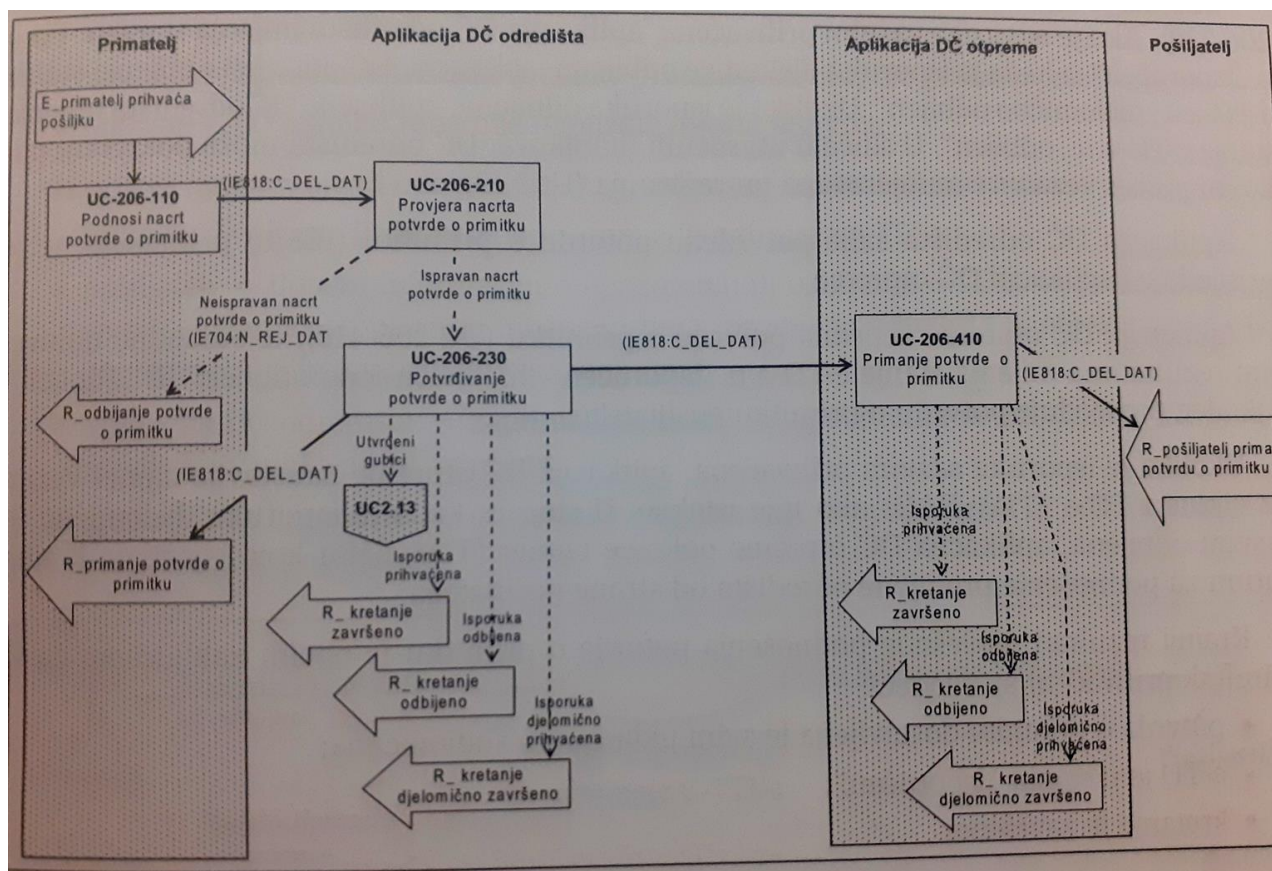
Sustav kontrole kretanja trošarinskih proizvoda odnosno EMCS sustav je sustav elektroničke razmjene informacija između ovlaštenih gospodarskih subjekata i nadležnih administracija država članica, radi praćenja kretanja trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine. Europska komisija i države članice primjenjuju i konstantno unapređuju računalni sustav EMCS-a radi što boljeg nadzora nad kretanjem trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine. Osnovni poslovni procesi koje moraju biti podržane sustavom definirane su poslovnim specifikacijama, u dijelu osnovno poslovanje u dokumentu koji se naziva Funkcionalne trošarinske specifikacije sustava FESS. Taj dokument opisuje cjelovit i detaljan funkcionalni model EMCS sustava, definira obuhvat, sadržaj i sudionike sustava, te pruža detaljnu razradu svih zahtijevanih funkcionalnosti. Poslovne funkcije, bilo da se radi o ručnim, djelomično ili potpuno automatiziranim, moraju biti opisane u FESS-u, a podržane od strane EMCS sustava. Temeljni dokument EMCS-a je elektronički trošarinski dokument e-TD. U njemu su navedene sve relevantne informacije koje opisuju pošiljku, njezino podrijetlo, odredište, sadržaj, odnosno trošarinske proizvode koje je sačinjavaju, nadležne administracije u državi otpreme i državi odredište, kao i gospodarske subjekte (pošiljatelja i primatelja) koji su uključeni u kretanje. Osnovni koraci podnošenja zahtjeva su sljedeći:

1. Podnošenje potvrde o primitku
2. Upozorenje ili odbijanje e-TD-a
3. Podsjetnik o isteku vremena za podnošenje potvrde o primitku
4. Postupanje nakon isporuke

6.1. Podnošenje potvrde o primitku

Nakon dolaska trošarinskih proizvoda na mjesto odredište, primatelj obavlja provjeru pošiljke, te rezultate unosi u nacrt potvrde o primitku koji potom elektroničkim putem dostavlja na potvrdu aplikaciji nadležan administracije. Zaključak može biti prihvaćen, odbijen ili djelomice odbijen. Nakon primitka trošarinskih proizvoda u sustavu odgode plaćanja trošarine, primatelj mora elektroničkim putem pripremiti i podnijeti nacrt potvrde o primitku aplikaciji nadležne administracije odredišta.

Slika 12. Prikaz podnošenja potvrde o primitku

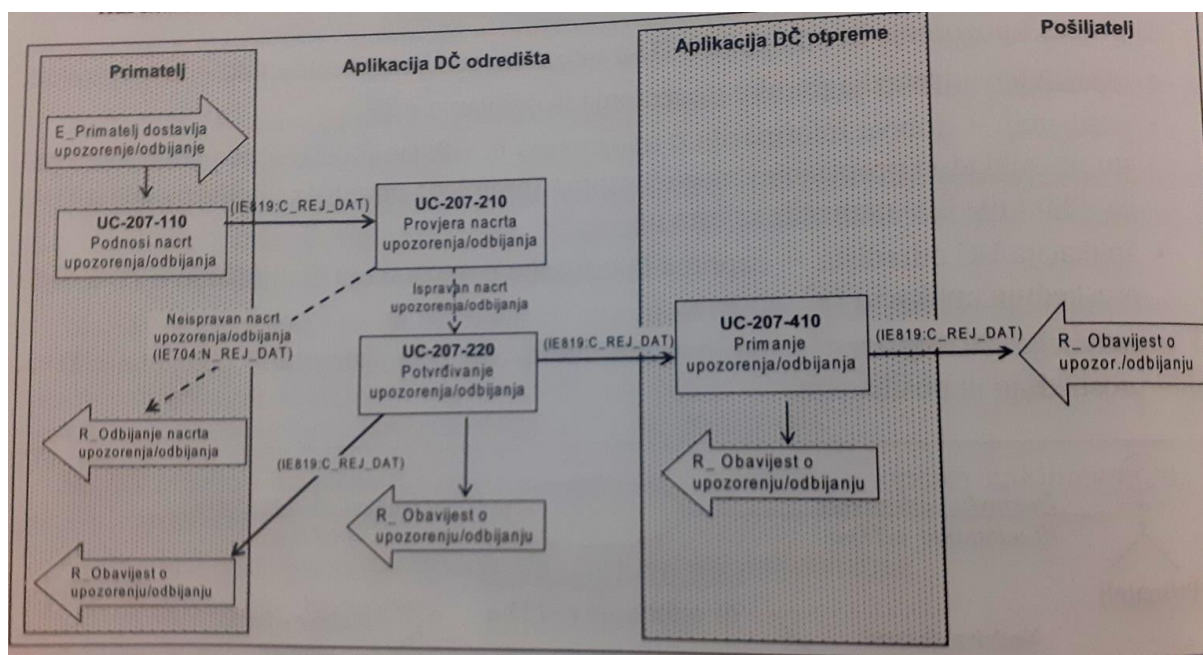
Izvor: Carinski vjesnik: Novosti u sustavu oporezivanja motornih vozila posebnim porezom

6.2. Upozorenje ili odbijanje e-TD-a

Prije dolaska pošiljke trošarinskih proizvoda, primatelj može poslati poruku, ukoliko uoči da podaci u e-TD-u ne odgovaraju njegovoj narudžbi ili da on nije naručio tu robu. Navedeno se odnosi i na upozorenje i na odbijanje e-TD-a. Ovaj proces inicira primatelj podnošenjem nacrta upozorenja ili odbijanja e-TD-a elektroničkim putem aplikaciji DČ odredišta. Navode se sljedeći podaci jedinstvena referentna oznaka, trošarinski broj, naziv, adresa, ukoliko pošiljku zaprima

povremeni registrirani primatelj, navodi se referentni broj privremenog odobrenje, naziv i adresu, šifra nadležnog trošarinskog ureda odredišta, datum upozorenja ili odbijanja, indikator odbijanja i razlog. Krajnji rezultat je sljedeći: e-TD u stanju „odbijen“ (ukoliko se radi o poruci odbijanja e-TD-a) ili „prihvaćen“ (ukoliko se radi o poruci upozorenja), svi sudionici su obaviješteni o upozorenju ili odbijanju e-TD-a i od pošiljatelja se očekuje da poduzme propisane akcije (npr. podnošenje promjene odredišta ili otkazivanje).

Slika 13. Prikaz procesa upozorenje ili odbijanje e-TD-a

Izvor: Carinski vjesnik: Novosti u sustavu oporezivanja motornih vozila posebnim porezom

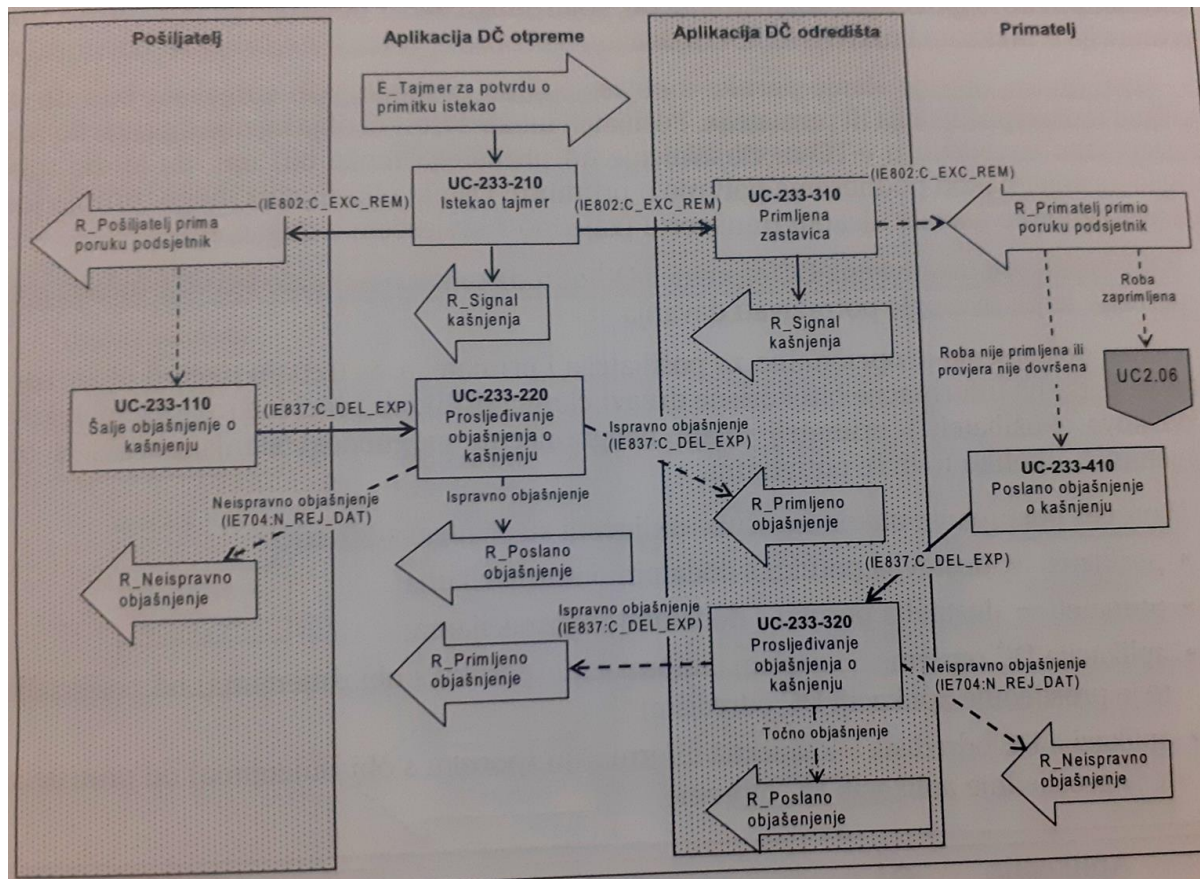
6.3. Podsjetnik o isteku vremena za podnošenje potvrde o primitku

Nakon potvrđivanja e-TD-a, aplikacija DČ otpreme uključuje brojač koji istječe nakon očekivanog završetka kretanja. Ukoliko potvrda o primitku nije zaprimljena nakon određenog roka, aplikacija DČ otpreme šalje poruku- podsjetnik pošiljatelju i obavještava o tome aplikaciju DČ odredišta. Aplikacija DČ odredišta prosljeđuje primatelju poruku- podsjetnik o isteku vremena za podnošenje potvrde o primitku. Sve dok se ne podnese potvrda o primitku, e-TD ostaje označen tzv. zastavicom. Sudionici procesa su aplikacija DČ otpreme, pošiljatelj, aplikacija DČ odredišta i primatelj.

Nakon isteka brojača za podnošenje potvrde o primitku pokreće se proces slanja podsjetnika o isteku vremena za podnošenje potvrde o primitku. Aplikacija DČ otpreme nakon isteka tajmera i

utvrđivanja da potvrda o primitku nije podnesena, šalje podsjetnik pošiljatelju i aplikaciji DČ odredišta.

Slika 14. Prikaz procesa podsjetnik o isteku vremena

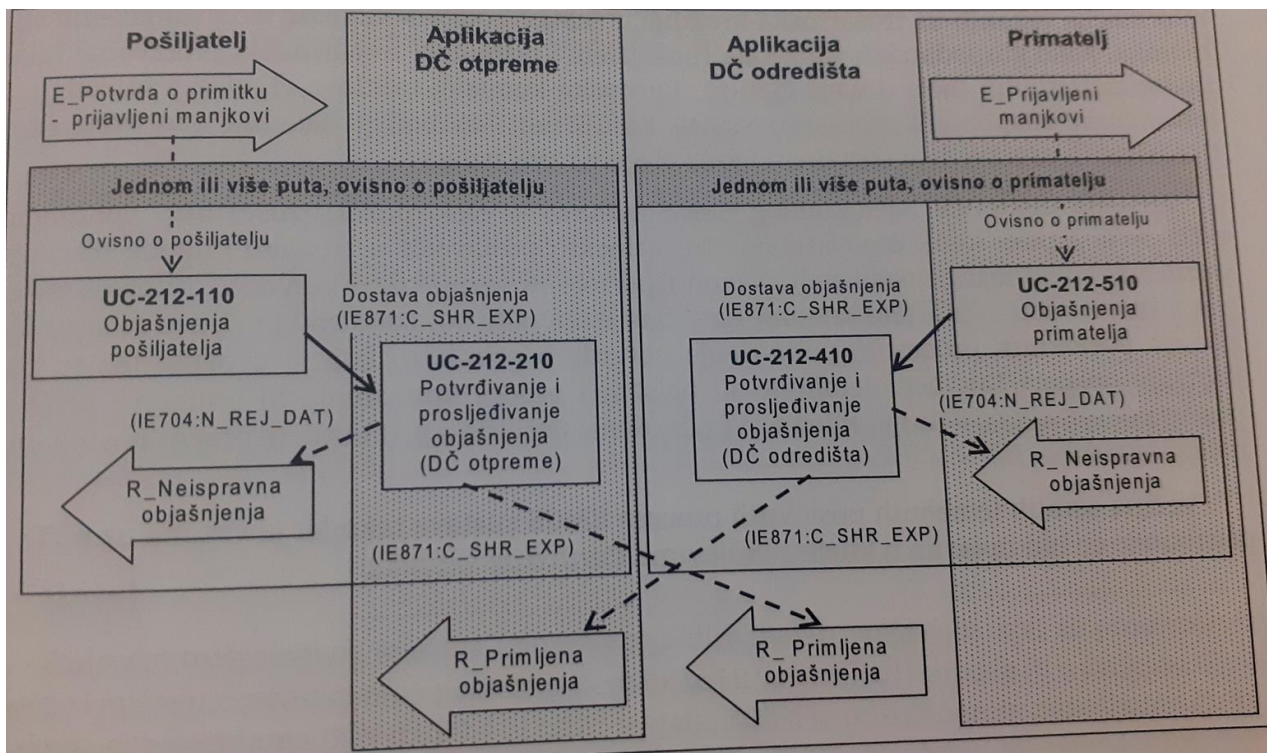
Izvor: Carinski vjesnik: Novosti u sustavu oporezivanja motornih vozila posebnim porezom

6.4. Postupanje nakon isporuke

Nakon isporuke trošarinskih proizvoda gdje su utvrđeni manjkovi ili viškovi robe, bilo u primateljevoj potvrdi o primitku, ili su rezultat carinskog izvješća, svaka država članica može potraživati davanja na manjkove sukladno mjestu gdje su oni stvarno nastali i o temeljem svih raspoloživih dokaza između kojih mogu biti objašnjenja pošiljatelja i/ili primatelja o razlozima manjkova ili viškova. Ovaj proces opisuje slanje poruke s objašnjenjima gospodarskih subjekata bilo da se javljaju u ulozi pošiljatelja ili primatelja. Pošiljatelj može dostaviti objašnjenje da stvarno nije poslao robu navedenu u e-TD-u. Objašnjenje od primatelja može biti npr. da je dio robe stigao kasnije, nakon podnošenja potvrde o primitku. Ostala objašnjenja mogu, npr., opisivati gubitke nastale tijekom transporta zajedno s izvješćem o događaju. U proces postupanje nakon isporuke uključeni su sljedeći sudionici primatelj, pošiljatelj, aplikacija DČ otpreme i aplikacija DČ odredišta. Nakon zaprimanja potvrde o primitku u kojoj su navedeni utvrđeni

manjkovi ili viškovi, pošiljatelj šalje aplikaciji DČ otpreme poruku s dodatnim objašnjenjima vezanim uz manjkove ili viškove. Slanje takvih pojašnjenja je opcionalno i pošiljatelj sam odlučuje hoće li ih dostaviti. Pošiljatelj može dostaviti nekoliko poruka s dodatnim informacijama odnosno objašnjenjima vezanim uz isti e-TD. Krajnji rezultat procesa nakon isporuke su sljedeći aplikacija jedne nadležne administracije dostavila je zaprimljenu poruku s objašnjenjima aplikaciji druge nadležne administracije, pošiljatelj i/ili primatelj dostavio je poruku s objašnjenjima aplikaciji nadležne administracije.

Slika 15. Prikaz procesa postupanje nakon isporuke

Izvor: Carinski vjesnik: Novosti u sustavu oporezivanja motornih vozila posebnim porezom

7. Zaključak

Vanjska trgovina kao važan čimbenik društva potiče protok dobara i usluga, osigurava kontinuitet koji je neophodan u današnje vrijeme globalizacije, velikih društvenih promjena i globalnih pandemija. Društvene promjene ponovno se razvijaju neovisno. U svjetlu toga treba pažljivo čekati rješenja i rezultate dnevno-političkih događaja koji utječu na sve veće uvođenje carina, kvota i drugih mjera za očuvanje državnih granica, koje ponovno mijenjaju funkciju carina u suvremenom svijetu. Nema niti jedne dovoljno velike, dovoljno moćne ili dovoljno bogate nacije u modernom svijetu koja ne želi trgovati s drugim nacijama. Za gospodarstvo svake nacije vanjska trgovina je ključna. Svaka bi nacija trebala imati plan kako bi osigurala da njeni ljudi imaju pristup potrebnom broju dobara i usluga. Ako te robe bude manjkalo na domaćem tržištu, uvožit će je, a ako bude viška, izvožit će je u druge zemlje. Carina, kao najstariji alat vanjskotrgovinske politike, poskupljuje proizvode i usluge, što utječe na obujam i vrijednost trgovine. No, osim što je alat za vanjsku politiku, carina značajno doprinosi i državnim prihodima.

Glavni razlog postojanja ovog složenog sustava je olakšavanje, ali i ujedno zaštita hrvatskog tržišta različitim regulama i zakonima. Današnja tehnologija uvelike olakšava posao carinama jer se pomoću određenih sustava i aplikacija puno lakše i jednostavnije može pratiti roba. Bitno je naglasiti da carina predstavlja uredno funkcioniranje gospodarstva jedne zemlje na globalnom tržištu pa je prema tome usklađenost i jasnoća jedna od glavnih karakteristika ovakve zajednice. Carinski sustav uveden je kako bi se smanjio rizik od prekomjernog uvoza ili uvoza nedopuštene robe te, u konačnici, kako bi takva vrsta manipulacije robom što bolje funkcionirala. Pri tom je važno staviti naglasak na dokumentaciju koja prati robu tijekom cijelog putovanja.

Glavni čimbenik koji će odrediti hoće li zemlja iskoristiti prednosti međunarodne trgovine jest koliko je otvoreno gospodarstvo u ovom trenutku. Ne treba posebno spominjati da su one ekonomije koje su najviše sudjelovale u međunarodnoj trgovini imale najviše stope rasta. Male nacije poput Hrvatske moraju poticati i reklamirati svoj izvoz kako bi zajamčile gospodarski rast, a izvozno usmjerena poduzeća živjela duže. Hrvatske usluge i roba zbog niske dodane vrijednosti ne mogu konkurirati onima koje se prodaju vani, te bi se njihova konkurentnost povećala kao rezultat ulaganja.

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, Elena Perka (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom Carina i carinski postupci u ulaznom i izlaznom procesu u ulaznoj e- (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova. *- činim te mojom odgovornosti*

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

Elena Perka

(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, Elena Perka (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom Carina i carinski postupci u ulaznom i izlaznom procesu u ulaznoj e- (upisati naslov) čiji sam autor/ica. *- činim te mojom odgovornosti*

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

Elena Perka

(vlastoručni potpis)

8. Literatura

Knjige:

- [1] Andrijanić, I., Pavlović, D., 2016. : Međunarodno poslovanje, Zagreb: Libertas Međunarodno sveučilište, Plejada
- [2] Jokić T., 2007., Carinski sustav: carinski postupci i postupanja sa stranom i domaćom robom, Zagreb : Institut za javne financije
- [3] Ivaković, Č.; Stanković, R.; Šafran, M., 2010. : Špedicija i logistički procesi, Fakultet prometnih znanosti, Zagreb
- [4] Zelenika, R., 1996: Međunarodna špedicija, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka
- [5] Institut za javne financije, 2014. : Carinski vjesnik: Uvođenje sustava e- trošarine u poslovanje Carinske uprave, Zagreb
- [6] Institut za javne financije, 2014. : Carinski vjesnik: Novosti u sustavu oporezivanje motornih vozila posebnim porezom, Zagreb
- [7] Institut za javne financije, 2014. : Carinski vjesnik: Zakon o uvjetima za pružanje usluga carinskog zastupanja, Zagreb
- [8] Institut za javne financije, 2014. : Carinski vjesnik: Carinske deklaracije, Zagreb
- [9] Institut za javne financije, 2022. : Oporezivanje motornih vozila u praksi Carinske uprave, Zagreb
- [10] Tonka Jokić, 2007. : Carinski sustav - carinski postupci i postupanja sa stranom i domaćom robom, Institut za javne financije, Zagreb
- [11] Gašić, M., Galić, M., 2012. : Suvremeno poduzetništvo u korelaciji s vanjskom trgovinom, Učenje za poduzetništvo Vol. 2 No. 1

Ostali izvori:

- [10] Carina i carinska uprava : <https://e-carina.carina.hr/>, dostupno 20.05.2022.
- [11] Europska unija: https://european-union.europa.eu/live-work-study/import-and-export_hr, dostupno 16.03.2022.
- [12] Izvozni portal, dostupno: <https://izvoz.gov.hr/o-hrvatskom-izvozu/9>, dostupno 10.03.2022.
- [13] Porezna uprava: <https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Stranice/UvozIzvozSlobodneZoneCarinskaSkladista.aspx>, dostupno 12.05.2022.
- [14] Europska komisija, dostupno: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/trade-non-eu-countries/import-eu_hr, dostupno 22.04.2022.
- [15] <http://www.ijf.hr/pojmovnik/carina.htm> , dostupno 13.04.2022.
- [16] <https://carina.gov.hr/djelokrug/povijest-carine/2787> , dostupno 03.09.2022.
- [17] <https://carina.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/CTVP/Kombinirana%20nomenklatura%20za%202021..pdf> , dostupno 5.9.2022.
- [18] https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_05_64_1259.html , dostupno 25.08.2022.

Popis slika

Slika 1. Grb carine	20
Slika 2. Potvrda o EORI broju	25
Slika 3. Struktura EORI broja.....	26
Slika 4. Zahtjev za EORI brojem.....	27
Slika 5. Primjer JCD-a.....	30
Slika 6. Druga strana carinske deklaracije.....	31
Slika 7. Primjer prateće izvozne isprave	33
Slika 8. Početna strana e-carine	39
Slika 9. Norma ISO/UIEC 27001:2013	40
Slika 10. Početna stranica prijave u G2B servis	41
Slika 11. Registracija u G2B servis	42
Slika 12. Prikaz podnošenja potvrde o primitku.....	44
Slika 13. Prikaz procesa upozorenje ili odbijanje e-TD-a	45
Slika 14. Prikaz procesa podsjetnik o isteku vremena.....	46
Slika 15. Prikaz procesa postupanje nakon isporuke.....	47

Prilozi

1. Prilog: Primjer JCD-a
2. Prilog: Druga strana JCD-a
3. Prilog: Prateća prijevozna isprava
4. Prilog: Potvrda o EORI broju
5. Prilog: Zahtjev za dobivanje EORI broja

EUROPSKA ZAJEDNICA				1 DEKLARACIJA		A CARINARNICA ODREĐIŠTA													
8 Primjerak za primatelja/uvoznika	2 Pošiljatelj/izvoznik Br: --- MAC. SAN EXPORT 7500, PRILEP, MK Indikator AEO: 0 - NE			3 Otvorci 001 002		4 Tar. listovi 001 002		5 Slavke 1											
	6 Br. ož. koleta 1			7 Referentni broj 78 UV-11958-22-000		A CARINARNICA ODREĐIŠTA HR030325 RGP VARAŽ. I SL.ZONA 13.09.2022 MRN 22HR030325U060001 													
	8 Primatelj Br: KONZUM D.O.O. KC 48000, Koprivnica, HR Indikator AEO: 0 - NE			9 Osoba odgovorna za Br: Financijsko poravnavanje					10 Prva odr. z.		11 Zemlja trg.		12 Podaci o vrijednosti		13 ZPP				
	14 Deklarant/Zastupnik Br: ŠPEDICIJA AG. 48000, Koprivnica, HR Indikator AEO: 0 - NE			15 Zemlja otpreme/izvoza Sjeverna Makedonija		16 Zemlja podrijetla Hrvatska		15 Sif. zem. otp. izv. a MK b HR		17 Sif. zem. odred.		17 Zemlja odredišta							
	18 Identitet i nacionalnost prijevoznog sredstva u dolasku RE0528AB,			19 KTR 0		20 Uvjeli isporuke DAP VARAŽDIN		23 Tečaj valute		24 Vrsta posla 1 1		21 Identitet i nacionalnost aktivnog prijevoznog sredstva koje prelazi granicu MK EUR 12.567,00 7.50651000 1 1							
	25 Vrsta pr. na gra.			26 Vrsta pr. u unut.		27 Mjesto istovara		28 Financijski i bankovni podaci		29 Carinarnica ulaska HR070319									
	31 Pakiranje i opis robe			32 Br.		33 Tarifna oznaka		34 Sif. zem. podr.		35 Bruto masa (kg)		36 Prefer		37 Postupak		38 Neto masa (kg)		39 Kvota	
	44 Posebne primjedbe (priloženi dokumenti i uvjerenja i dozvole)			44/1 Instrument osiguranja: (J0012) (11002/2019)		40 Isprava/prethodni dokument		41 Posebna mjerna jedinica		42 Vrijednost stavke		43 MV		45 Prilagodavanje		46 Statistička vrijednost		47 Obracun davanja	
	47 Ovracun davanja			Vrsta A00		Osnovica 800*		Stopa		Iznos 0,00		NP 4.716,72		48 Odgodeno plaćanje HRDPO/HR011002		49 Oznaka skladišta			
	50 Glavni obveznik			Br:		Potpis:		C CARINARNICA OTPREME		51 Predvid. carinarn. provoza (i zemlje)		Zastupan po:		Mjesto i datum:		52 Osiguranje ne vrijedi za		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)	
51 Predvid. carinarn. provoza (i zemlje)			Zastupan po:		Mjesto i datum:		52 Osiguranje ne vrijedi za		53 Odredišna carinarnica (i zemlja)		54 Mjesto i datum VARAŽDIN, 13.09.2022.		Potpis, ime i prezime deklaranta/zastupnika: HR 999, PETROVIĆ PERO						
52 Osiguranje ne vrijedi za			54 Mjesto i datum VARAŽDIN, 13.09.2022.		Potpis, ime i prezime deklaranta/zastupnika: HR 999, PETROVIĆ PERO		55 Kontrola odredišne carinarnice Šifra i rok završetka postupka: Razlog nepuštanja, rok za ispunjenje uvjeta:		56 Status: Deklaracija završena		Datum zadnje izmjene: 13.09.2022.		57 Ispis elektroničke deklaracije u skladu s čl. 223. Uredbe Komisije 2454/93.						

EUROPSKA ZAJEDNICA

8 Primatelj Br: **KONZUM DOO. KO**
 48000, Koprivnica, HR
 Indikator AEO: 0 - NE

1 DEKLARACIJA
 EU A B/S
 3 Otrasci 8
 002 002

A CARINARNA DOREĐISTA
 MRN: 22HR030325U0000021

2 Pošiljatelj/izvoznik Br: ...
MAC SAN EXPORT

33 Tarifna oznaka 07096010 00
 32 Br. st 1
 15 Sif. zem. otp. izv. ---

31 Pakiranje i opis robe
 Oznake i brojevi - kontejner (br.) - broj i vrsta
**(78 NE BEZ OZNAKA)
 78 PVC BOX PALETA PRIVREMENI UVOZ AMBALAŽE PAPIKA
 CRVENA SVJEŽA ZA INDUSTRIJSKU PRERADU**

34 Sif. zem. podr. MK H
 35 Bruto masa (kg) 20.430,000 300
 36 Prefer
 37 Postupak 4000 ---
 38 Neto masa (kg) 17.700,000
 39 Kvota

40 Isprava/prethodni dokument
(X 337 HR030325/2022/440/000 13.09.2022)

41 Posebna mjerna jedinica

42 Vrijednost stavke 43 MV 46 Statistička vrijednost
 1

44 Posebne primjedbe, priloženi dokumenti, navjerenja i dozvole
**(CV011)(0,00) (PV001)(0,00) (CV001)((Y929)(BB)
 (3302)(7335 13.09.2022.)
 (40DM)(HRODM/HR030554/
 (4PDV)(R91/11002/000007/2020/444444444444
 (CS06)(19HR011002000.) (N380)(05/2022/10.09.2022.)
 (N730)(210209/10.09.2022)
 (N851)(CHEDPP.HR.2022.00087 12.09.2022)
 (N934)(BB/13.09.2022.) (N954)(A/0047682/11.09.2022)
 (N325)(03/2022/10.09.2022.)**

47 Obračun davanja		Stopa	Iznos
Vrsta	Osnovica		
A00			0
B00*			5
Uk iznos duga:			HRK
Uk. iznos dod. jamstva:			HRK 0,00

2 Pošiljatelj/izvoznik Br:

33 Tarifna oznaka
 32 Br. st

31 Pakiranje i opis robe
 Oznake i brojevi - kontejner (br.) - broj i vrsta

34 Sif. zem. podr. 35 Bruto masa (kg) 36 Prefer
 37 Postupak 38 Neto masa (kg) 39 Kvota

40 Isprava/prethodni dokument

41 Posebna mjerna jedinica

42 Vrijednost stavke 43 MV 46 Statistička vrijednost

44 Posebne primjedbe, priloženi dokumenti, navjerenja i dozvole

47 Obračun davanja		Stopa	Iznos
Vrsta	Osnovica		
Uk iznos duga:			
Uk. iznos dod. jamstva:			

EUROPSKA ZAJEDNICA

VRSTA DEKLARACIJE (1)

22HR030376E0010031
MRN 22HR030376E0010031

PRATEĆA IZVOZNA ISPRAVA	Pošiljalac/Izvoznik (2) Br. ... MG SPORT D.O.O. 48000 Koprivnica HR	EX Y Ostali IPD (532) ---	Datum izdavanja: 20220729 Carinski ured: HR030376
	Primateľ (8) Br. ... POLYMER GMBH, UA 49000 DNIPRO UA	Obrasci (3) Sig. dekl. (5001) 001 001 5	
	Deklarant/Zastupnik (14) Br. ... ŠPEDIČJA AG. KC. 48000 Koprivnica HR	Službe (5) Ukupno paketa (6) 1 3132	
	Identitet prijevoznog sredstva pri polasku (18) vo	Referentni brojevi (71) I-16006-22-	
	Vrsta prijevoza na granici (25) Mjesto robe (30) 3	Sifra načina plaćanja prijevoznih naknada (529) Sifra zemlje otpreme/trouza (15) Sifra zemlje odredišta (17) D a HR a UA	
	Izlazni carinski ured (29) HU724000	Sifra zemlje (zemalje) preko kojih se odvija provoz (513)	
Oznake: brojevi - Broj(evi) kontejnera - Broj i vrsta		Zastupnik osobe koja podnosi skraćenu deklaraciju (14b) Br. ...	Bruto masa (kg) (35) 21.392,950

Pakiranje i opis robe (31)

32 Br. stavke	Broj i vrsta paketa, komadi, oznake i brojevi paketa (31/1)	Opis robe (31/2)
	Pošiljalac/Izvoznik (2)	Primateľ (8)
	Identitet prijevoznog sredstva pri polasku (18)	Sifra robe (33)
	Jedinstveni referentni broj pošiljke (7)	Skraćena deklaracija/Prethodna isprava (40)
	Predložene isprave / potvrde (44/1)	Broj kontejnera (33/1)
	Posebne napomene (44/2)	Postupak (37) Zemlja izvoza (15a) Zemlja odredišta (17a) Bruto masa (kg) (35)
UNGD (44/4)	Sifra načina plaćanja prijevoznih naknada (529)	Vrsta deklaracije (1) Statistička vrijednost (46) Neto masa (kg) (38)
1	3132 CT(Karton) BEZ OZNAKA	REKETI ZA TENIS MARKE SCOTT
---		---
---		9506 4000
	N380(Komercijalni račun) -1/29.07.2022 N730(Cestovni tovarni list) -1/29.07.2022 N864(Izjava na računu ili izjava o podrijetlu koju je sastavio bilo koji izvoznik na računu ili drugoj komercijalnoj ispravi) 100-1/29.07.2022 C512(SDE - Odobrenje za uporabu pojednostavnjene deklaracije (stupac 7a Priloga A Deleniranoj uredbi (EU) 2015/2446)) HRSDE/HR030554/	
	SV003(Troškovi prijevoza/osiguranja koji se uključuju/ isključuju kod SV kod izvoza) 2000.00	1000 --- --- --- 21.392,950
		--- --- 208.153,19 18.792,000

KONTROLA CARINSKOG UREDA OTPREME/IZVOZA (E)

Rezultat: A3(Pojednostavljeni postupak)
 Stavljene plombe Broj:
 Identitet:
 Vremensko ograničenje (datum): 20221027

KONTROLA IZLAZNOG CARINSKOG UREDA (I)

Datum dolaska:
 Pregled plombi:
 Napomene:

Na temelju članka 8. Pravilnika o EORI broju izdaje se:

POTVRDA O EORI BROJU
(EORI CERTIFICATE)

EORI BROJ (EORI NUMBER)	<input type="text"/>
IME I PREZIME / NAZIV (NAME)	<input type="text"/>
ADRESA (ADDRESS)	<input type="text"/>
DATUM IZDAVANJA (DATE OF ISSUE)	<input type="text"/>
IZDAJE (ISSUING AUTHORITY)	Ministarstvo financija, Carinska uprava

Ova potvrda je izrađena elektronički te ispisana iz Informatičkog sustava Carinske uprave i bez potpisa službene osobe i otiska službenog pečata se smatra vjerodostojnom i punovažnom javnom ispravom.
This certificate is drafted electronically and printed out from the Customs Administration's information system and will be valid without the signature of authorised person and official stamp and regarded as an official document.

ZAHTJEV ZA DODJELJIVANJE EORI BROJA

Naziv tvrtke ili ime i prezime fizičke osobe/obrtnika:

--

Skraćeni naziv tvrtke:

--

Podaci o obrtu:

<i>Naziv obrta</i>	<i>Adresa</i>	<i>MB obrta</i>

Adresa sjedišta/prebivališta:

--	--

(ulica i kućni broj)

(grad/mjesto)

--	--

(poštanski broj)

(država)

Osobni identifikacijski broj

(OIB):

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PDV broj/evi dodijeljen/i u drugim državama članicama

EU:

<i>država članica EU</i>	<i>PDV broj</i>

Pravni oblik(zaokružiti):

(1) fizička osoba / obrtnik

(2) pravna osoba / udruga

(3) udruženje osoba (ortaštva, udruge koje nisu upisane u registar)

Identifikacijski broj/evi za carinske svrhe dodijeljen/i u zemljama

koje nisu članice EU (treće zemlje):

<i>država</i>	<i>broj</i>

Kontakt podaci (kontakt osoba):

Ime i prezime:

--

Telefo

n:

E-

mail:

Poslovni nastan u EU (za subjekte iz trećih zemalja) (zaokružiti): (1) Da (2) Ne

Adresa poslovnog nastana:

<i>(ulica i kućni broj)</i>	<i>(grad/mjesto)</i>
<i>(poštanski broj)</i>	<i>(država)</i>

Ja, niže potpisani/a, izjavljujem da sam upoznat/a s činjenicom da objava na Internet stranici Europske komisije EORI broja, prezimena i imena, naziva i adrese prebivališta/sjedištanisu obvezni i da odbijanje davanja navedene suglasnosti neće ni na koji način utjecati na poslove obuhvaćene carinskim propisima koje obavlja ova osoba, te da

pristajem / **ne pristajem**

da Ministarstvo financija, Carinska uprava podatke o EORI broju, prezimenu i imenu, nazivu i adresi prebivališta/sjedišta dostavi Europskoj komisiji radi javne objave na Internet stranici Europske komisije.
(označiti željeno).

Izjavljujem da ću dostaviti sve informacije i isprave u slučaju promjene bilo kojeg podatka navedenog u ovom zahtjevu.

U _____ dana _____
(mjesto) (datum)

(potpis/pečat)⁶

⁶Pečat nije obvezan za fizičke osobe i pravne osobe koje posluju bez obveze ovjere dokumenata pečatom